

Stindardul

Anul I, Nr. 4/5 | Noemvrie/Decemvrie 1953 | Un exemplar: 3 S., 0,50 DM.

LECȚIA ARDEALULUI

de Victor BUESCU

Data unirii României transilvane la Vechiul Regat cată să ne fie luminos far în aceste timpuri întunecate ale Patriei.

Când, după un mileniu de silnicire a Istoriei naționale, România se întregea, în fine, la 1 Decembrie 1918, se vedeau răsbunate toate „basnele" scornite de dușmani prea interesați împotriva neamului latin dela Dunăre; răsbunate, toate împilările; răsbunate, toate victimele.

Euforia regăsirii n'a dăinuit însă multă vreme, în sânul sbuciumatei familii românești, așezată de Traian „în calea răutăților", „la răspântia imperiilor moarte". Ca și Poetul său, Țara pătimită își prevenea feciorul transcarpatin redobândit:

In seara răzvrătită care vine
De la străbunii mei până la tine
Prin râpi și gropi adânci
Suite de bătrânii mei pe brânci,
Și care, tânăr, să le urci te-așteaptă . . .

Râpile n'au întârziat a se ivi în calea fiului eliberat, în răstimpul dintre cele două răsboaie mundiale. După răsunătoare procese în fața forurilor internaționale, după sforăitoare campanii de presă în lumea anglo-saxonă, ele aveau să culmineze prin dictatul dela Viena, care despica în acelaș timp, și fără niciun criteriu geografic sau istoric, România Mare și Dacia Traiană. Ardealul, din nou smuls familiei românești, recădea, cu ciclica năpaste a istoriei noastre, în „seara răzvrătită" de o mie de ani de șerbie, din care abia se desmeticise.

Ce a urmat, n'a fost „eliberare" a Ardealului. Să nu ne amăgim cu vorbele; noul năvălitor nu ne-a restituit Ardealul, ci ne-a recunoscut in principiu un drept istoric, pentru a ne putea înghesui spre Apus, isgonindu-ne din răsărit prin răpirea cinică a Basarabiei și a Bucovinei. Se repeta povestea Poloniei pe Oder, — cu diferența că România era ciuntită de moșie străbună, nu strămutată în bătătura vecinului.

Azi? Ardealul și Vechiul Regat sunt iarăși frați de suferință, și odată mai mult sub cisma Muscalului. Dar Istoria ne învață că această blestemată cismă a știut totdeauna să facă și calea întoarsă. In curgerea „miraculoasă" a neamului nostru, apa slavă a tot trecut, iar petrele latine au rămas. Contrariu unor pesimiști (prea) interesați, eu cred în acest adevăr ca în lumina soarelui. Care, dacă cunoaște eclipse și nopți, revine însă, de milenii, cu perenitatea absolută a legilor naturale. — Iar dacă totuși lumina soarelui libertății nu va reveni, cataclismul Apocalipsului se va fi îndeplinit, iar Omenirea își va fi scris singură epitaful. Apunerea dalbului soare ar inaugura era glaciară a stelei roșii.

Această ipoteză fiind însă axiomatic exclusă, — putem noi, Românii, admite cu necesitate că Ardealul ne va reveni de drept, și nevătămat, ca la 1 Decembrie 1918? E bine să ne punem din timp această legitimă întrebare, spre a preîntâmpina orice dezamăgire și a nu trage lecții numai din trecutul amar, ci, pe cât e cu putință, și din frământatul prezent.

Or, răspunsul la această întrebare — un răspuns curajos, bizuit pe realități — nu pare a ne îndreptăți la un optimism necondiționat, deci la un „dolce farniente". Și asupra acestei mohorîte perspective, care ar putea însemna o nouă și tristă etapă în istoria Ardealului nostru, aș dori să stărui cât de puțin în această zi comemorativă.

Istoria e în mers. Europa, sfârtecată și dăulată de Asia, îi mai ține piept numai grație Americei, sub a cărei proteguitoare egidă se va reîntregi și reîntrema într'o bună, minunată zi.

In fața carenței marilor noștri prieteni din Occidentul european, cu al căror idealist sprijin ne-am format și am existat ca națiune independentă, ni se impune prin urmare, pentru prima dată în Istoria noastră, **evidența** americană. Care, ea, este foarte realistă. Vrem — nu vrem (și de ce n'am vrea?), viitorul nostru ca națiune, și chiar ca neam, e temeinic legat de noul leader al politicei mondiale, cu care va trebui să conlucrăm. Așteptând eliberarea, Românii din emigranță (acest termen e, filologicește, foarte corect, orice-ar pretinde fostul meu elev Juilland: îi voi servi explicația la cerere) au datoria sacră să-și îngemăneze sforțările cu frații din Statele Unite, spre a pregăti opinia americană în favoarea tezelor noastre. De sigur că s'a lucrat și că se lucrează în acest sens: să ne amintim de însuflețitorul mesaj de 10 Mai pe care Președintele Eisenhower l-a adresat întemnițatei noastre Patrii.

Insă grâul să nu ne ascundă neghina. S'o alegem cu băgare de samă, dacă vrem să nu dăm impresii false, de care dușmanii noștri s'ar folosi spre a ne ponegri. Mă gândesc, de pildă, la desbinările politice care au făcut ca ziarul românesc cel mai important din Statele Unite, „America", să scrie, la 13 Ian. a.c., că „Românii din exil sunt divizați cel puțin în atâtea facțiuni politice, câți indivizi sunt", pentru a conchide (în mod exagerat, cum am răspuns în „Patria") că suntem cu toții niște „lupi travestiți în bunici"! . . . Această impresie nu este, de sigur, străină deciziei recente luată de organizația americană „Radio Europa Liberă" (decizie comentată, de altfel, în presa emigranței), de a suprima aproape complet emisiunile destinate țării noastre, în loc să le sporească spre a atinge nivelul acordat celorlalte națiuni vecine. In vederea alcătuirii echipei românești (ale celorlalte țări funcționau de doi-trei ani, cu sute de membri și cu circa douăzeci de ore de emisiune zilnică!), s'au iscat atâtea certuri, atâtea intrigi, atâtea calomnii, — că până la urmă Direcțiunea americană a luat singura atitudine posibilă: înlăturarea tuturora! Ca pe niște boi ai grajdurilor lui Augias . . . Cine sufere? România! **Cui prodest?** Dușmanului! Și nu numai Muscalului, ci mai cu samă dușmanului din umbră, care ne pândește greșelile spre a trage foloase și a ne ponegri.

Dovada? Am avut-o eu însumi nu de mult, aflând că un American în misiune a afirmat în mod particular că „Românii sunt urmașii pușcăriașilor aduși din temnițele Romei"! De sigur că acest brav fiu al amicei Americe nu deținea atare „basnă" din lectura diacilor Misail Călugărul ori Evstratie Logofătul . . . Cum a demonstrat-o la timp Cantemir în „Hronicul" său (cap. XII-XIV, Prolegomena), scribii noștri s'au făcut prostește ecoul acestei „povești spre adormirea pruncilor" izvorîtă din cronici bulgaro-ungurești, din care „s'au scurs piștelnița aceștii puturoase basne".

Cu astfel de „minciuni cu coarne", de mult repudiate de Istoria științifică, ajunsese faimosul Lord Rothermere să ne conteste drepturi istorice. In asemenea cazuri — și câte nu se ivesc, în cercul fiecăruia dintre noi! — nu avem oare datoria să luptăm românește împotriva minciunilor ponegritoare, în loc să ne pizmuim în balcanice zizanii? Să ne fie dârz exemplu indignarea lui Cantemir, încheindu-și demonstrația bizuită pe documente: „. . . Acestea sînt dară războaiele și biruințele, carile istoriile adevărate pomenesc, să fie avut Ladislav, ce l-au poreclit sfântul, asupra Unilor; pre carile „hloricarii" (iară nu hronicarii) pomeniți, amestecându-le și schimosindu-le blăstămățește, cu duhul minciunii le-au spurcat, și ca un stârv lângă drum mort, carile nările drumeților bântuiaște, așé ei urechile a multora cu minciuna aceasta înplând, de atâta vreme până acmu, cei mai proști la socoteală, și în istoriile adevărate neispitiți, în loc de istorie adevărată, au crezut-o . . ."

„Duhul spurcat" își continuă, cum vedem, opera de a umple urechile multora cu minciuni, izvorîte din aceeași „piștelniță putuроasă" demascată de Cantemir și îndrăgită de Rothermere.

In această zi comemorativă, Ardealul ne dă o oportună lecție de patriotism, cerându-ne să încetăm istovitoarele noastre zavistii și înclinări personale, pentru ca, uniți, să contribuim la redobândirea României Mari, în fruntariile Daciei Traiane.

Non solum nobis, sed et Patriae vivendum — ne dojenesc, peste veacuri, strămoșii.

FERDINAND I
Primul Rege al României reîntregite, încoronat la Alba Iulia

Țaranii și muncitorii din Răsărit, pionii Europei unite

In era avioanelor ultrasonice care reduc la măsuri neînsemnate distanțele, și sub zodia bombei atomice care face iluzorie orice baricadare îndărătul frontierelor naționale, fărâmițarea Europei în mozaicul de State moștenit din Evul Mediu se dovedește a fi un non sens și chiar o primejdie pentru destinul popoarelor civilizate. Deaceea ideea unificării europene este desbătută acum pe toate fețele la conferințele internaționale de oamenii politici și de cultură, de diplomați și de militari, și ea face progrese câștigând porțiuni tot mai largi din opinia publică occidentală ca în Belgia, Olanda, Luxemburg, Germania federală și chiar în Italia și în Franța. Aceste șase țări, stimulate de America, au pus pe șantier o „mică Europă" creind o comunitate siderurgică și năzuesc să organizeze cu timpul un for politic supranațional și chiar o armată continentală. Este încă multă confuzie în planurile bărbaților de Stat și discuțiile care au loc periodic în Consiliul dela Strasburg, care este o altă instanță a ideii europene, nu sunt totdeauna încurajatoare. Francezii ridică obiecțiuni față de reînarmarea Germaniei apusene. La rândul ei Germania cancelarului Adenauer cere o soluție pe măsura intereselor ei în Saar. Anglia declară că in principia vrea să sprijine comunitatea europeană, dar din afara ei. Țările scandinave, intimidate de colosul sovietic, se țin prudente deoparte. Iar Elveția care a avut totdeauna un destin singular, se leagănă încă în iluzia neutralității care și-a pierdut orice sens în ultimii ani. In plus, Spania și Portugalia, din cauza regimurilor lor autoritare, sunt voit lăsate în afara discuției.

Dar oricât de lent se desfășoară procesul de unificare, el nu este pentru asta mai puțin o realitate în mers. Sub presiunea primejdiei comuniste, mai de voe, mai de nevoe, popoarele încep să se obișnuiască tot mai mult cu gândul trăirii comunitare.

Istoria merge încet, dar nu se întoarce niciodată pe urmele pașilor ei.

Cheea unificării europene este în mâinile francezilor care, în lumina unei experiențe amarnice multiseculare, se tem ca viitoarea comunitate de națiuni să fie dominată de puterea biologică și de spiritul militarist al Germaniei. Francezii cer, deaceea, garanții Marei Britanii și Statelor Unite că vor veghia la înfiriparea micii Europe și vor interveni la nevoe pentru restabilirea cumpenei de puteri și de influență înlăuntrul ei. Cu timpul însă problema franco-germană își va pierde din acuitate dacă, trăgând toate consecințele din aventura hitleristă poporul german își va adânci procesul de democratizare început de cancelarul Konrad Adenauer, și dacă Franța, așa cum sperăm, va trece cu bine criza actuală și își va recăpăta încrederea în măestria ei politică de veacuri.

Mica Europă care este pe ursitori nu reprezintă însă toată Europa și ea nu poate vorbi în numele tuturor popoarelor europene.

Europa este o unitate organică — geografică și istorică — și este mai înainte de orice o entitate spirituală bine definită care nu se oprește la Berlin și la Viena. Ea se prelungește în mod natural dincolo de cortina de fer, care a ieșit ca o monstruositate din mezalianța forțată dintre democrațiile apusene și despotismul sovietic în timpul războiului antihitlerist. O sută de milioane de oameni care au căzut victime nevinovate acestei împerecheri nefirești își reclamă drepturile de europeni autentici care nu le pot fi negate de nimeni.

Țările lor — și ale noastre, ale celor care ne-am salvat de sub teascul comunist și trăim în lumea liberă — sunt incontestabil tot afât de europene ca și cele rămase de partea ceastălaltă a cortinei.

Europa se întinde dela Atlantic până dincolo de Nistru, unde — geologic și spiritual — începe monotonia exasperantă a stepei eur-asiatice. Deaceea planurile și eforturile de unificare nu pot face abstracție de țările d e d i n c o l o și este sigur că aceste planuri nu se vor putea îndeplini și nu vor fi valabile decât după eliberarea jumătății robite dela Răsărit, care va restabili u n i t a t e a politică, morală și economică a continentului î n t r e g.

Noi, cei din jurul acestei foi, credem în realizarea nu prea îndepărtată a acestei unități pentru că suntem convinși că apariția soarelui dreptății și al libertății nu va mai întârzia mult și pentru că știm că acest colos sovietic care sperie atata lume nu este chiar așa de monolitic precum îl prezintă propaganda deșănțată a megafoanelor comuniste. Popoarele care trăiesc în vecinătatea lui cunusc prea bine lucrul acesta. Ele au văzut acum 9 ani hoardele sovietice venind călare, pe deșălate, și în căruțe, fără o ideie precisă, fără nimic care să le unească decât instinctul prădalnic și ura anti-europeană a primitivilor. Unii dintre noi am fost chiar în Rusia în timpul războiului și am verificat la fața locului lipsa de coeziune a conglomeratului amorf sovietic ținut laolaltă numai de forța polițismului diabolic și de ignoranță.

De atunci stările de lucru din pușcăria roșie au mai evoluat în desavantajul clicei dela Kremlin, întrucât sutele de mii de soldați și ofițeri sovietici care au venit în contact cu civilizația europeană au dus cu ei înapoi în stepe și în colhozuri nostalgia libertății și a vieții confortabile care este germenul descompunerii comunismului.

De altă parte, cele 100 de milioane de polonezi, români, est-germani, cehoslovaci, unguri, baltici și bulgari, peste care s'a lăsat noaptea tiraniei asiatice, sunt pe cale să realizeze cea mai mare și mai sinceră coaliție pe care a cunoscut-o vre'odată istoria: Coaliția suferinței și a disperării care, într'o zi, se va pune în mișcare sincronic dela marea Baltică până la Marea Neagră și la Berlin.

Europa de răsărit se unifică astăzi în martiraj și în crezul sacru al libertății și al democrației adevărate. Și suntem siguri că vitalitatea și experiența ei tragică vor exercita mâine o influență irezistibilă asupra Occidentului și asupra procesului de unificare europeană. Iar țăranii și muncitorii din răsărit, care se adună azi ca izvoarele subterane în matca rezistenții surde contra comunismului uzurpator, vor trece, în istorie ca adevărații pioneri ai Europei unite.

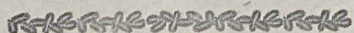
STINDARDUL

„STINDARDUL" urează cititorilor colaboratorilor și sprijinitorilor săi:
Sărbători fericite
și
La mulți ani!

Colindă din Ardeal

Colo'n susu mai din susu,
Domnului Doamne,
La curți dalbe a lui Crăciunu,
Mându-i zvanul d-adunatu.
Da de cine-i d-adunatu?
Tot de sfinți și de d-îngeri.
Tot vorbesc și-mi gomonescu,
Și de Domnul pomenescu,
C'or d-auzit c'a născutu
Și nu știu unde-a născutu,
Pân' la Irod d-împăratu,
Irod mare d-împăratu.
El dacă mi-i d-auzea-re,
El tare se supăra-re
Și trei soli de îmi gătea-re
Ș'acolo îi trimitea-re,
La curți dalbe a lui Crăciunu,
Ca să-mi vază și să-mi crează.
Soli nu pot apropia-re,
De curți dalbe a lui Crăciunu.
De trei miluri de pământu,
De para făcliiloru,
De fumul tămâiloru,
De mirosul miruluiu,
De izvorul bineluiu,
De dulceața pomiloru
Și de cânteci păsărești
Și de glasuri d-îngerești.
Solii 'napoi se 'nturnau
Pân' la Irod d-împăratu,
Cum vedeau d-așa spuneau.
Irod mare d-împăratu
El dacă mi-i d-auzea-re
El tare se 'nspăimânta-re
Și toți 'trei soli mi-i tăta-re
Și d-alți trei el îmi gătea-re
Ș'acolo mi-i trimetea-re,
La curți dalbe a lui Crăciunu,
Și la un sol mi-i dădea-re,
Tot trei miluri (=mii) de făclii.
Și la un sol mi-i dădea-re
Tot trei miluri de tămâie.
Și la un sol mi-i dădea-re
Tot trei miluri de mir scumpu.
Făclii dalbe d-aprindea-re,
Sol mai bine-apropia-re,
De curți dalbe a lui Crăciunu.
Cu tămâie-l tămâia-re,
Sol mai bine-apropia-re,
De curți dalbe a lui Crăciunu.
Cu mir scump îl miruia-re,
Sol mai bine-apropia-re
De curți dalbe a lui Crăciunu.
Domnul d-încă s'arăta-re
Și l'un sol mi s'arăta-re,
Cum e omu 'n miez de omu,
De mi-l dă pe bătrânețe
Și mi-ș strică 'ncărunțește.
Și l'un sol mi s'arăta-re
Cum e june'n vârstă bună,
De-l înfiră mustăcioare,
Cu cunună de vârșoare.
Și l'un sol mi s'arătare
Mititel înfășițelu,
Fașă dalbă de mătasă,
Scutecel de bumbăcelu,
Legănel de d-aurelu.
Ploaia-l plouă de mi-l scaldă,
Neau-l ninge de mi-l tunde,
Trei zâneoare mi-l d-apleacă
Și seara și dimineața.
Vântu-i trage cam de-a linu,
De-l leagănă chicilinu.
Solii 'napoi se 'nturnau
Pân' la Irod d-împăratu,
Cum vedeau d-așa spuneau.
Irod mare d-împăratu,
El dacă mi-i d-auzea-re,
El tare se mânia-re
Și grea oaste ridica-re.
Tot trei miluri de copii
El prin sabie mi-i trecea-re.
Tot copilul de un an
Și de unu și de doi,
Și de doi și de trei,
Și de trei și de patru,
Și de patru și de cinci,
Și de cinci și de șase,
Și de șase și de șapte:
Când își udă a șaptelea-re,
Stete'n loc și-mi socotea-re
Câte suflete-mi pierdea-re,
Și pe Domnul nu-l găsea-re,
Domnul sus de se suia-re.
Șede Domnul de-a dreapta-re
Și 'mpărțea la sufletele;
Care suflete-s direpte,
Le da Domnul de-a dreapta-re;
Care suflete-s greșite,
Nu le da Domnul pierdute.
Și te, Domn bun, veselește.

(Colindă din com. Lejnic. jud. Hunedoara; Nr. 72 din colecția lui Sabin Drăgoi: **303 Colinde,** Craiova, Scrisul Românesc, 1925.)

La tirajul actual nu putem face față tuturor cererilor. Suntem deci nevoiți să mărim tirajul.

Dacă aveți convingerea că „STINDARDUL" apără într'adevăr cauza românească:

Ajutați-l să-și mărească tirajul! Ajutați-l să apară mai des!

CLEPSIDRĂ

„Da" și „Nu". Te-ai gândit, oare, vreodată că în aceste două cuvinte pe care le pronunți de sute de ori pe zi se rotunjește drama întregei existențe românești? Adâncește sensul lor și vei afla că între ele, ca între doi poli opuși, se înscriu: tensiunea spirituală din natura poporului nostru, fatalitățile istorice și geopolitice și, poate, chiar deslegările destinului nostru în lume.

„Da" este un cuvânt slav. El a pătruns în patrimoniul linguistic românesc cu spaima, cu silnicia și cu intoleranța năvălitorilor slavi din Răsărit cărora, izolați între cer și pământ, străbunii și părinții noștri au trebuit să li se plece ca trestia în furtună și să le accepte, măcar trecător, condițiile și ordinele luând din graiul străin cuvântul supunerii. Ca să scape cu viață, când puterile le erau sleite de lupte, ei au spus în fața barbarilor neîmblânzâți: „da". Și astfel, cu timpul slavul „da" a expulzat din vorbire echivalentul băștinaș care nu putea fi altul decât gentilul și atât de armoniosul „si".

De cealaltă parte a rămas — ca un contrafort al ființei noastre spirituale — latinul „nu". Dealungul secolelor am spus întotdeauna la momentul potrivit „nu". Cu acest cuvânt am refuzat ce trecea dincolo de limitele îndurării. Cu el și-a întărit românul rezistența și și-a afirmat cerbiciile și voința de a rămâne ceeace era: om, om întreg și liber. Cu acest cuvânt de opoziție, de refuz, am trecut urgiile și neam păstrat integritatea dealungul vicisitudinilor istorice și după el se baricadează azi acasă douăzeci de milioane de frați cotropiți de bolșevismul slav.

„Da" este simbolul fatalului Răsărit în existența noastră. „Nu" este cellalt pol al dualismului românesc: Occidentul din origini.

Intre „da" și „nu" poți descifra și diagrama toată sbuciumata istorie a spațiului românesc.

Scutelnicul Adam

OPT NOEMVRIE

de Mircea CARP

Opt Noemvrie 1941

Cerul mohorît de toamnă prinde să se lumineze. Soarele, la început timid dar mai târziu hotărît, străpunge perdeaua de nori și acuma strălucește deasupra Bucureștiului.

Prin fața Regelui, a demnitarilor țări în frunte cu Mareșalul Ion Antonescu, a Românilor de pretutindeni, îmbrăcați în haine de sărbătoare, trec ostașii României, pe sub Arcul de Triumf. Ei aduc, de ziua Regelui lor, cel mai de seamă dar: pământul sfânt al Basarabiei și Bucovinei!

Iată-i:

Sunt dorobanții ce-au zdrobit rezistența bolșevică dela Reni și Odessa. Sunt vânătorii de munte care-au eliberat Cernăuții și Bucovina lui Ștefan cel Mare. Sunt roșiorii și călărașii care au purtat stindardele țării la glorie nepieritoare la Țiganca și Bălți. Sunt tanchiștii care au împlântat drapelul treicolori în Chișinău. Sunt aviatorii ce-au păzit cerul țărți și marinarii ce-au scrutat Marea.

Sunt fii Neamului care-au eliberat brazda românească din Răsărit!

Opt Noemvrie 1945

Piața Palatului vuiește de aclamații. S'au adunat aici tineri și bătrâni, militari și civili, femei și bărbați. Cu toții vor să-și aclame Regele de ziua Lui și să exprime răspicat dorința de independență și libertate a unui popor întreg care geme sub jugul ocupației muscălești.

Deodată, mânați din urmă de cei din Kremlin, apar „cei fără Neam și Dumnezeu", care încearcă să producă tulburări. Camioanele lor trec în viteză prin mulțime, călcând sub roți trupuri nevinovate de oameni; gloanțe vâjâie în dreapta și în stânga.

Dar nimic nu poate clinti din Piața Palatului zecile de mii de Români. Ei pun pe fugă bandele comuniste, iar deasupra ultimelor râpâieli se înalță:

„Trăiască Regele în pace și onor..."

Opt Noemvrie 1953

La Șosea, Arcul de triumf — văduvit de numele bătăliilor glorioase din Războiul pentru Intregire și de chipurile Regelui Ferdinand și a Reginei Maria, stă singur și uitat...

La Palatul din Calea Victoriei străjuiește la poartă un soldat în uniforma detestată a ocupantului și o zdreanță roșie stă agățată de pavilion...

Românii trec grăbiți, cu privirea plecată, cu teamă de agenții ascunși ai Miliției și Securității. Pe chipurile lor nu se mai vede nici mândria de acum 12 ani și nici hotărîrea și entuziasmul de acum opt ani.

Dar Securitatea nu poate citi în sufletul lor. Si aici trăește aceeași dragoste pentru Regele ce-și sărbătorește, departe de țară, ziua onomastică; aceași mândrie pentru faptele eroice ale înaintașilor și ale celor ce cu arma în mână afirmă, în Munții Țării, dreptul României Mari.

Căci Românii, azi știu prea bine că Ziua de Opt Noembrie, este în acelaș timp „Ziua Regelui" ca și „Ziua Poporului":

a Regelui-simbolul independenței și libertății.
a Poporului-făuritorul și păzitorul lor.

Crăciunul în prag de pribegie

de Anton JAHODA

Ultimele zale ale oblonului de Fier m'au reținut mai îndelung decât pe ceilalți frați de suferință, mai norociți de soartă, astfel că ajunul acestui Crăciun mă găsește în prag de pribegie, în această lume care timp de ani mi-a fost un vis îndepărtat, o țintă, un ideal.

Definiția „idealului" constitue în sine condamnarea deținătorului său la soarta unui modern Tantal gonind după o țintă; după primii pași în lumea visată, lovindu-mă de o realitate ce este departe de ficțiunea visurilor mele, mi-am amintit, forțat, de versurile adormite într'un ungher al minții copilului ce am fost: **„...Era pe când nu s'a văzut, azi o vedem — și nu e..."**

Sunt nou, foarte nou în rândurile nenumăraților frați care mai devreme sau mai târziu, mai mult sau mai puțin constrânși, au evadat dintr'un infern ce se înăsprea din zi în zi. Știind că înaintea mea au fost atâția, că mulți au văzut libertatea occidentului înainte ca eu sămi fi dat seama că o piedusem pe a mea proprie, și cunoscând gândul de nestrămutat al multora dintre ei: de a lupta aci, în Occident, pentru recâștigarea acelor drepturi pe care în Patrie le-am pierdut; de a pune bazele unei viitoare Românii în spiritul libertății și drepturilor omului și ale națiunilor, drepturi proclamate atât de des în decursul secolului nostru, cu alte cuvinte de a se arăta demni de numele pe care îl poartă încă milioane de Români în robie, am așteptat cu nerăbdare ziua în care să mă alătur lor.

Dar mi-a fost dat, încă odată, să învăț a-mi înlocui visurile cu o sceptică, dar oarecum la modă, acceptare a unei situații îngrijorătoare. Acei trecuți înaintea mea se despărțiseră, nu numai în privința spațiului care, dat fiind că „pământul este mic", nu i-ar fi putut despărți în propriul înțeles al cuvântului atâta cât i-a despărțit mozaicul „țelurilor", „aspirațiilor", „pozițiilor politice" etc. Această despărțire care a creat între ei distante mult mai vaste decât ar fi putut crea stabilirea la antipozii geografici.

Poate singura concepție pe care am găsit-o comună mai tuturor fraților întru pribegie este aceea a incertitudinii în privința timpului care ne mai desparte de reîntoarcerea în Țară; și aici însă am găsit extreme, dela în general admisul „incertum quando", la un pesimist „incertum an".

Problema atitudinii de luat în acest răstimp de așteptare (căci la așteptare am fost condamnați acum aproape un deceniu prin câteva cifre mâzgălite pe o bucată de hârtie și aprobate printr'o simplă trăsătură de creion albastru), a fost rezolvată de către o bună parte dintre pribegi printr'o izolare de struț, urmând concepția că cel mai prudent (sau poate comod) drum de urmat este acela de a menține sau perfecționa cunoștințele, pentru a reda Țării (sau sie înșuși), în clipa revenirii, un braț de muncă, în orice domeniu ar fi, în plus. Această atitudine, care desigur duce cel mai repede la o refacere materială, îi lipsește însă, pe acei ce au adoptat-o sau o adoptă, de satisfacția morală de a crea **în prezent** ceva ce le-ar justifica fuga din Țară. Atâta timp însă cât ei aparțin celor ce au părăsit Țara pentru totdeauna, indiferent dacă au ajuns la această cencluzie înainte sau târziu după părăsirea ei, nu este nici dreptul nici intenția mea de a comenta atitudinea lor. Unul dintre drepturile omului, enunțat și acceptat în Lumea Liberă, este acela de a opta, de a-și alege o patrie, o comunitate, în cadrul căreia dorește să viețuiască.

Gândindu-mă la aceștia, inevitabil îmi reamintesc un tablou, trăit în primele zile după sosirea mea în pragul Occidentului, tablou care pentru mine a întărit o atitudine luată dela început. Pe cărarea dintre bărăcile **„camp"**-ului din Opicina, care în marginea orașului Triest constitue prima etapă pentru acei care au ales acest drum spre Occident, am întâlnit un bătrânel, gârbov, cu o barbă în care ani de suferințe înscriseseră în alb istoria lor, unul dintre acei care de 3 decenii se târesc pe drumul pribegiei, fără însă a întoarce spatele originii și

(continuarea în pag. 7)

Colind fără țară

de Al. GREGORIAN

Urcăm scările de ger
Spre Tara lui Lerui Ler,
Doamne, sus, câte minuni:
Curcubeele, cununi,
Mări întinse de lumini,
Munții'nalții pelerini
Își închină vântului, crestele,
potecile.
Vin cerbii: sorb serile,
Pomi rodesc tăcerile,
Lupii și cu ciutele
Instrunesc lăutele,
Vulpi purtând în vârf de cozi
Argintul pentru Irozi,
Lumile care-au apus
Înviază în Iisus,
Sfinți la masă cu țărani
Cinstesc veacul la mulți ani!
Ce ospățuri cresc sub ploi
Din pluguri cu patru boi!
Grâul verde sub zăpezi
Coace spicul la nămiezi
— Dulce pâinea câmpului
Pentru foamea Țâncului—
Faguri plini de miere grea
Se'ntind Maicii Precista.
Ingerii culcă'n mărgean
Adânc somnul pământean,
Iar pe Marea Cerului
Mâinile Dulgherului
Tot prin poduri fără fier
Și pe ele, Bun Oier,
Trece Sfânt Ion c'un dar:
Diminețe'ntr'un ștergar,
Proaspăt caș din târla lui,
Și o mierlă și-un vătui.

Atâtea minuni sunt sus:
Toate 'n cinstea lui Iisus!

Dar la margini de pământ,
Nicio stea și niciun cânt.
În Țara lui Lerui Ler
E o capiște de ger!
Rugile, icoanele,
Le pătrund piroanele.
Bubele, rubine mari,
— Veninuri de roade-amari —
Rod fețile lumilor
Și viețile bunilor,
Iar puterea besnelor
Pune fiare glesnelor.
Ocnele'nchid îngerii
În văile plângerii.
Grele zăvoare trosnesc
În pământul românesc,
În oasele magilor
Și în trunchiul fagilor.
Iar din negre văgăuni
Urlă guri de căpcăuni
Și Irodul Impărat,
Impărat cu chip bubat,
Stă pe tronul de văpăi
Și răcnește la călăi:
Să-mi prăvăliți zările,
Să se verse mările.
Ucideți luminile,
Pândiți vizuinile,
Spânzurați luceferii,
Zăcuții și teferii,
Coconii să mi-i tăiați,
Magii să îi junghiați!
Coborîm pe scări de ger
În Țara lui Lerui Ler.
Doamne'n margini de pământ:
Nicio stea și niciun cânt!
Fugar Christos într'un sat
A uitat de colindat.

Lucrarea unui compatriot

La 9 Noembrie 1953, d. Eugen Lozovan, licențiat al Facultății de Litere din Strasbourg (Franța), a susținut în fața unei comisii compusă din Prof. Georges Straka (Fonetică), Eugène Kohler (Filologie romanică), Renzo Milani (Limbă și literatură italiană) un memoriu având ca subiect **„Sarda, dialectele italiene meridionale și limba română"**. Studiul (pag. 68 + XV hărți linguistice) a fost pregătit sub direcția științifică a Dr. Sever Pop, profesor extraordinar la Facultatea de Litere din Louvain (Belgia). D. E. Lozovan reia problema desbătută de atâția iluștri cercetători a concordanțelor dintre limba română, dialectele italiene meridionale și limba sardă. Bazându-se pe fapte linguistice, istorice și arheologice, el apără teza seducătoare a continuării relațiilor dintre Dacoromania, Balcania și Italia de sud până în preajma secolului al VI-lea. Anul 270 n'ar marca, decât un act administrativ, elementul hotăritor în scindarea linguistică a Romanității Orientale fiind venirea Slavilor.

Memoriul a fost viu discutat. Acceptat de către juriu cu mențiunea „Assez bien", el conferă compatriotului nostru „Diploma de Studii Superioare de Italiană". Un articol condensat va fi publicat în Buletinul de Dialectologie ORBIS, III, 1, sub titlul **„Unitatea și dislocarea Romaniei Orientale"**.

1 Decemvrie 1918

de Ion **RAȚIU**

In ultimul stagiu al primului război mondial, clădirea şubredă a imperiului Austro-Ungar a început să se clatine. Acest lucru nu este de mirare, căci mai mult de jumătate din întreaga populaţie a imperiului nu aparţinea naţiunilor dominante: Austriacii şi Ungurii. Rând pe rând, naţiunile conlocuitoare s'au constituit în organizaţii aparte, iar comitetele lor naţionale în unele cazuri formate ad hoc, au cerut dreptul de autodeterminare în conformitate cu principiul proclamat de către preşedintele Wilson. In ce ne priveşte pe noi românii, Alecsandru Vaida Voevod s'a ridicat în parlamentul dela Budapesta şi, făcând faţă unui vacarm nemaipomenit, a anunţat în mod solemn hotărârea naţiunei române de a se rupe din structura statului Austro-Ungar. Acum 35 de ani, la 1 Decembrie 1918, Consiliul Dirigent Român, s'a întrunit la Alba-Iulia şi a hotărât unirea Ardealului cu patria mumă.

Iată, în câteva rânduri, evenimentele care au realizat visul secular al poporului român. Marele nostru istoric Nicolae Iorga, a încrustat acest moment istoric pe placa de marmoră din Catedrala Unirii dela Alba-Iulia, în cuvintele:

„Aici pe pământul trecătoarei glorii a lui Mihai Viteazul, Domn peste Ardeal, s'a îndeplinit, după trei secole, menirea de a fi împreuna a poporului român".

„Aici pe pământul stropit cu sângele martirilor suferinţei româneşti, rupţi pe roată pentru dreptate, a răsărit, după un secol şi jumătate, soarta unităţii neamului".

Intr'adevăr profeţia istoricului ungur din Ardeal, Gaspar Veres Boitinus, s'a îndeplinit. Vereş Boitinus, după ce a descris biruinţa lui Mihai la Şelimbăr şi instalarea lui la Alba-Iulia, ca Domn al Ardealului, a scris:

‚Legea inevitabilă a destinului nu poate fi schimbată prin nici un fel de prevedere umană.

*

Oridecâtori poposim o clipă asupra istoriei unirii Ardealului cu Ţara Românească, suntem adânc impresionaţi de un sentiment de justiţie imanentă. Suferinţele ardelenilor, secole dearândul, găsesc înfârşit răsplata lor. Pare să fie într'adevăr voinţa unei forţe superioare, voinţa lui Dumnezeu, ca dreptatea să fie făcută în cele din urmă.

Această convingere profundă însă, că adevărul şi dreptatea întotdeauna biruesc, nu trebue să întunece contribuţia umilă, dar hotărâtă, a oamenilor care au făcut unirea posibilă. E adèvărat, preşedintele Wilson, anunţase adoptarea principiului autodeterminării; unirea însă, a fost realizată numai şi numai pentrucă poporul român din Ardeal a fost organizat, pregătit şi hotărât, să utilizeze această şansă oferită de istorie pentru a-şi obţine independenţa şi a-şi croi destinul alături de fraţii de dincolo de Carpaţi.

In istoria popoarelor, aşa dar, trebue să distingem întotdeauna două elemente fundamentale. Intâi, o situaţie de fapt externă favorabilă, un climat politic potrivit afirmării doleanţelor naţionale. In al doilea rând, existenţa unor forme şi instituţii politice capabile să exprime voinţa nealterată a poporului.

In Ardeal acest al doilea element, a cărui importanţă nu poate fi exagerată, a existat într'o măsură impresionată. Intr'un reportaj asupra serbărilor a 10 ani dela Unire, dela Alba-Iulia, în 1929, ziarul maghiar **„Ellenzék"** scria urmatoarele: „Festivităţile dela Alba-Iulia, au demostrat trei lucruri: (a)" — Poporului român îi plac foarte mult serbările şi ştie să sărbătorească; (b) — **In ce priveşte disciplina, poporul ardelan e poate unic în lumea intreagă;** (c) — **E mult mai uşor să aduni sute de mii de oameni decât să-i împrăştii".** Aceste cuvinte, rostite de către organul principal al unui inamic declarat, reprezintă fără îndoială adevărul curat. Ele sunt expresia admiraţiei Ungurilor pentru patriotismul şi spiritul de sacrificiu a generaţiei de Români ardeleni care a făcut unirea posibilă. Şi când vorbim de generaţia de Ardeleni, nu ne gândim numai la Iuliu Maniu, Ştefan Cicio Pop, Vasile Goldiş, şi la ceilalţi conducători ai poporului ardelean din acea vreme; ne gândim la regimentele româneşti, singurele disciplinate şi capabile să restabilească ordinea în timpul revoluţiei dela Viena; ne gândim la echipele de voluntari, care dealungul şi dealatul Ardealului, au luptat împotriva bandelor de dezertori şi împotriva elementelor bolşevizante maghiare din timpul revoluţiei care a izbucnit în toate Ungaria în 1917; ne gândim la formaţiile de voluntari, care au semnat angajamentul solemn dela Darniţa langa Kiev şi care au format Regimentul I „Turda", sub comanda colonelului Buricescu Dragu, Regimentul II „Alba-Iulia", sub comanda locotenent-colonelului Constantin Paşalega şi mai târziu Regimentul „Avram Iancu"; ne gândim la voluntarii din Siberia, care şi-au ales punctul de concentrare la celalalt capăt al lumii, la Vladivostoc, şi care apoi s'au întors să lupte pentru ţara lor; ne gândim la Corpul Românesc, aşa numit „Legiunea Română de Voluntari Transilvăneni şi Bucovineni", organizată în batalioanele „Horea" şi „Mărăşeşti" la Ircuţc; ne gândim la voluntarii din Italia care s'au organizat sub Traian Vuia şi Simion Mândrescu; la voluntarii din Franţa, din Praga şi la detaşamentele româneşti din Turcia. Intr'adevăr s'ar putea spune că Românii, oriunde s'au gâsit ei în acele momente critice ale istoriei neamului, s'au ridicat ca unul ca să-şi îndeplinească menirea şi să aducă prinosul lor de recunoştinţă şi de sacrificiu neamului căruia îi aparţineau. In fine, nu trebue să uităm eforturile tuturor acelor Români, care s'au străduit să atragă atenţia opinei publie mondiale asupra problemei româneşti din Ardeal: Nicola Iorga aminteşte pe eroii memorabilului proces al Memorandului din 1894, şi subliniază rolul covârşitor pe care l'au jucat în a atrage atenţia Europei întregi asupra situaţiei insuportabile a Românilor ardeleni, şi închee cu cuvintele: „Astfel se începe o luptă a cărei urmare prea apropiată de noi nu poate încăpea în această carte". Şi apoi, bine înţeles, nu trebue să uităm sacrificiul sutelor de mii de Români din Vechiul Regat, care şi-au dat viaţa în scopul expres de a libera pe fraţii lor Ardeleni.

Astăzi când soarta lumii este în cumpănă, astăzi când posibilitatea unui exil îndelungat nu trebue să fie exclusă, exemplul luptelor patrioţilor ardeleni trebue să ne servească de adevărat îndreptar. Invăţămintele pe care trebue să le tragem din istoria ultimilor 50 de ani dinainte de Unire sunt clare. **Nu patriotism sentimental şi nebulos, ci sacrificii reale, materiale şi spirituale.** Nu răsplată întrevăzută în apropiat viitor ci simţământul îndeplinirii datoriei faţă de neamul în care ne-am născut.

Să ne pregătim sufleteşte, atât pentru jertfa supremă, dacă evenimentele ne vor chema la arme; dar să fim gata să lucrăm conştiincios şi perseverent în sarcina — cu atât mai grea cu cât ea este nespectaculară — de a face cunoscută lumii suferinţa poporului român sub talpa rusească şi de a contribui cât de cât la menţinerea trează a conştiinţei naţionale oriunde ne-am găsi.

Astăzi, mai mult decât oricând, ni se cere un simţ al realităţilor — ni se cere tărie — căci numai astfel vom putea asigura urmaşilor noştri o Românie Mare şi Liberă.

Incepând cu numărul viitor, Dl. Dr. Ion RAŢIU va colabora în mod regulat la pagina „STINDARDUL LIBERTĂŢII". Dl. Dr. Ion RAŢIU este membru al Partidului Naţional-Ţărănesc şi înţelege să expună în coloanele ziarului nostru un punct de vedere, care s'ar putea întâmpla să nu coincidă întotdeauna cu părerile noastre. Dacă ar refuza o astfel de colaborare „Stindardul" nu şi-ar merita numele. El este un ziar al tuturor Românilor şi vrea, cu îndărătnică hotărîre, să contribue la integrarea fraţilor din pribegie într'un singur front de luptă, cu faţa la acelaş duşman. Suntem convinşi că libera exprimare a opiniilor ajută cauza acestei integrări.

REGINA MARIA

„Aici pe pământul trecătoarei glorii a lui Mihai Viteazul, Domn peste Ardeal, s'a îndeplinit, după trei secole, menirea de a fi împreună a poporului român. Aici pe pământul stropit cu sângele martirilor suferinţei româneşti, rupţi pe roată pentru dreptate, a răsărit, după un secol şi jumătate, soarta unităţii neamului." N. IORGA

ALBA IULIA *)

de Aron **COTRUŞ**

Alba Iulia — o mie nouă sute optsprezece! . . .
Ca un fulger peste zarea nesfîrşită, gîndul
nevăzut şi-apocaliptic trece
prin timpul fără margini, despicîndu-l . . .

Se'ndreaptă oblu peste-al anilor şuvoi,
trecutelor veacuri răscolindu-le spuza,
şi se'ntoarce — negru vultur — înapoi,
dintre cei ce-au zugrăvit cu sînge Sarmisegetuza . . .

Al lui Decebal dîrz duh de neinfrînt,
întors mereu de dincolo de lume,
s'a în trupat de mii de ori, pe-acest pamînt,
sub alte strae şi sub alte nume . . .

O, furtunaticele-i cavalcade,
cum mă străfulgeră şi mă 'nfioară,
cînd mă'ntîlnesc în gînd cu el, cu Ion Huniade:
Negoi de foc, săltat din neam afară! . . .

Şi inima-mi tresare, ca de-un fulger din senin,
cînd privesc icoana de 'împărat roman
a craiului Matei Corvin:
vlăstar valah, suit pe tron duşman . . .

Oştile încetinescu-şi deodată iureşul
spre cetatea de argint din zare:
parcă, pe-o clipă opritu-şi-a apele Mureşul,
să treacă Mihai Viteazul călare . . .

Cu pas şovăelnici îi ies înainte:
nemeşii, vlădica, preoţimea, norodul . . .
Cetatea îşi deschide porţile, supusă, cuminte,
să intre cu ai lui, Voevodul . . .

Şi intră ca un soare, pentru totdeauna,
în frunte de oşti pietroase, ce zburdă;
intră năvalnic, cum intră furtuna,
pe care n'o mai poate potoli nici o Turdă . . .

Parcă-i însuşi Decebal, întors în ţară,
cu oşti furtunoase ca ale lui:
de-o nouă moarte, crîncen să moară,
sub mişelnic şi-ascuns pumnal de hai-hui . . .

Muşca îl mai pot, de călcîiu, pe furate, năpîrcă
la pîndă în drumu-i, şi hiena,
dar numele-i ca fulgerul peste timpuri străbate,
şi i-l cîntă popoarele, din Beschizi la Atena . . .

Horia şi Cloşca ce visară să'mplînte
steaguri valahe pe-aceeaşi cetate,
dîrji pîn'la capăt, cu oasele frînte,
sfîrşiră în teascul unei crîncene roate . . .

Dar gîndul lor slobod, înfrăţit cu furtuna,
în ciuda strîmbătăţii ce joacă şi pierde,
cu neamul, cu glia făcutu-s'a una,
ca spicele, ca stejarii, ca pajiştea verde . . .

Şincai rătăcit-a, sărac şi stingher,
prin Alba Iulia trecutului crud:
ale paşilor lui încălţăminte de fier,
peste-a veacului larmă parcă le-aud . . .

Pe-ale anilor drumuri, hărţuit de furtună,
ca'n visuri eu parcă audu-l şi vădu-l,
în cronica-i de piatră cum adună şi-adună
flacări ce'ncruntă şi'ngenunche prăpădul . . .

Trecut-o fi pe-acolo şi Andrei Murăşanu,
cu gînd împărţit, cu inima ruptă,
şi-acolo, cine ştie, uitându-şi aleanu',
schimbat-a dor şi fluer, în goarnă de luptă . . .

Şi-un frumos copilandru cu ochi ca de înger:
Mihai Eminescu să se'nchine venit-a;
cu chipu-i în suflet, cresc parcă şi sînger,
blestemîndu-i vrăjmaşii, blestemîndu-i ursita . . .

De-atunci pîn'la moarte, al versului cral,
în gîndu-i de cremene şi'n suflet închis-a,
comorile toate, de cîntec şi grai,
ale neamului aspru dintre Bug şi'ntre Tisa . . .

Ca un alb păcurar, cu largi şi-aspre urme,
venind din miazănoapte, de şesuri moi înfrînt,
spre mine drept îşi mînă cuvintele'n turme
Coşbuc, sunînd din goarnă că noi vrem pămînt . . .

Şi cea goarnă trecut-a din mînă în mînă,
străbătînd tot mai aspru şi tot mai departe . . .
Aud veşnicia cum prelung o îngînă
de dincolo de viaţă, de dincolo de moarte . . .

Lung goarna de atuncia răsună într'una,
peste inima neamului, peste zilele lui;
din ea cînd le-aduce crîmpee furtuna,
se cutremură hienele şi lupii hai-hui . . .

Pe Iancu'l pălmuiră acolo, mişeleşte,
într'o surdă şi oarbă ungurească'nchisoare,
de-aceea, poate, Alba Iulia crescut-a şi creşte
în noi, peste noi, cît Roma de mare . . .

Şi tot de acolo, un Vlaicu Aurel,
odraslă de vrednici ţărani din Binţinţi,
înălţatu-s'a mîndru, pe-un vultur de-oţel,
urmărit către cer de-un neam scos din minţi . .

In 1918, într'o Alba Iulie nouă,
veniţi de pretutindeni, cît frunză şi iarbă,
într'un glas despicat-am istoria în două,
într'o pornire făr'de stavili, si oarbă . . .

Fii ai aceluiaşi neam, ai aceloraşi datine,
c'o patimă vifornică şi idolatră:
ridicat-am în faţa Europei, ce'ncepea să se clatine,
Ardealul acesta de foc şi de piatră . . .

Şi c'o sprîntenă oaste, adunată'ntr'o doară,
ca'n şagă plecat-am atunci, la noroc,
năvălind voiniceşte din noi înşine-afară, —
şi'n sînge oprit-am prăpădul pe loc . . .

Şi iată-ne iarăşi, ca pururea, gata
de vremuri de cumpănă, ce încă ne-aşteaptă;
spre-oriunde, pe urme lăsate de tata,
vor răsbate feciorii, pe calea cea dreaptă . . .

Cămaşa ne-a smuls-o de pe trupuri năpasta:
c'un pas în glie, cu-altul, în poveste,
sbuciumul, ca nicăeri pe lumea asta,
fostu-ne-a dascăl cumplit, şi ne este . . .

Orice răsad străin, adus de vînt pe-aici,
potrivnic, pămîntul îl încleaştă şi-l seacă;
s'or trezi curînd, cei ce ne cred pitici . . .
şi cine iute vine, ca din puşcă pleacă . . .

Să ştie cei ce azi ne calcă în picioare,
că'n potrivnicia, ce crîncen ne desparte,
sub cuţitele răscoalelor fulgerătoare,
moarte culeg, cei ce samănă moarte . . .

S'o ridica într'o zi pe-aicea tot ce-i viu şi drept,
în Volgă de foc schimbînd cele stepe, —
şi năprasnic ţinînd cutropirilor piept,
o ţară ca în basme, năvalnic va începe . . .

*) Din volumul **„Drumuri prin furtună"**, Madrid, 1951.

Răspunsul nostru

de Mons. Dr. Aloisie TĂUTU

Revine pentru a 35-a oară istorica zi de 1 Decemvrie, când vre-o sută de mii de Români au alergat din toate părțile Ardealului la Alba Iulia, pentru a declara în fața lumii întregi alipirea lor, fără condiții la România fraților lor de un sânge și de o lege. Țărani și intelectuali români din Maramureș, Sătmar, Sălaj, Bihor, Arad și Banat se revărsau ca puhoaiele apelor carpatine spre istorica cetate, martora martiriului lui Horia, Cloșca și Crișan. Văd cu ochii mei sufletești, par'c'ar fi fost numai ieri, venerabila figură a bătrânului **Gheorghe Pop de Băsești,** presedintele Adunării, care, după Declarația de Unire, exclama, ca bătrânul Simeon din Evanghelie: „Acum slobozește Doamne pe servul Tău, după cuvântul Tău, în pace, că văzură ochii mei împlinirea visului secular, de dorul căruia ne-au murit și moșii și părinții." Văd vajnica figură a lui **Vasile Goldiș,** secretarul Adunării, care cu graiu răspicat și voce cadențată cetea rezoluția de unire. Văd figura tribunului poporului, **Iuliu Maniu,** fiul Neamului, apărătorul neînfricat al dreptului Românilor la unire și independență. Figura bardului dela Rășinari, **Octavian Goga,** care cu atâta elan și duioșie a cântat dorul și voința Românilor a fi o apă și un pământ; figura leului dela Budapesta, care, cu îndrăsneală și curaj într'adevăr leonic, a cetit în parlamentul stăpânilor de eri hotărârea întregii suflări românești din Transilvania și părțile ungurene, de a se uni într'o singură țară cu frații lor din Vechiul Regat.

Zăpada ce acoperea plaiurile Ardealului, simboliza seninătatea și voioșia cu care delegații au venit la Alba Iulia să rostească istorica hotărâre. Salutul lor era: **Trăiască România Mare!** Biletul de intrare în Sala Redutei, unde avea loc istorica adunare, îl păstrez și azi ca una din cele mai scumpe amintiri ale vieții mele.

Unirea Ardealului și a părților ungurene locuite de Români, era un act de dreptate istorică. Românii au format întotdeauna majoritatea locuitorilor din Transilvania. Cele mai vechi statistici cunoscute îi arată întotdeauna în majoritate covârșitoare. La 1740, la 1780, ei formau două treimi din locuitorii Ardelului. Nici ultima statistică ungurească din 1910 nu poate ascunde faptul majorității Românilor, reprezentând ei, după această statistică, 54% din populația Ardealului, pe când Ungurii numai 36%. Dupa statistica din 1930, făcută după criterii mai omenești decât statisticele ungurești, care pe Ovrei și pe Șvabii care vorbeau ungurește îi puneau de Unguri, Românii reprezentau 57,6% iar Ungurii numai 29,1% în Ardealul propriu-zis, iar in județele mărginașe ca Maramureșul, Satu-Mare, Sălaj, Bihor și Arad, procentul Românilor era între 60 si 70%. Afară de cele trei județe Secuiești: Ciuc, Odorheiu și Trei Scaune, Românii reprezintă și astăzi majoritatea absolută în toate judetele Ardealului și a părților ungurene. — La ce se provoaca deci stăpânitorii de eri, pretinzându-și drepturi asupra țării strămoșilor noștri? La dreptul de cucerire cu sabia? Sau la posedarea îndelungată a acelei provincii? Dar dreptul de cucerire, acest drept medieval, este un drept perimat, înlocuit după marea revoluție franceză și în urma evoluării democratice a popoarelor cu acela al libertății și al autodeterminării, proclamat în 1918 de marele președinte al Statelor Unite, Woodrow Wilson; iar dreptul lăsat de Dumnezeu, ca fiecare popor să existe și să se cultive în comunitate cu frații lui de acelaș sânge și de aceeași limbă, nu poate cădea în prescripțiune nici printr'o posedare de o mie de ani. Ori stăpânii noștri de eri vor să ne ofere din nou binefacerile culturii și ale guvernării lor? Dar noi cunoaștem prea bine, din proprie experiență, acele binefaceri cari au fost opresiune politică, socială, culturală, economică, până și religioasă; mizerie, întuneric, lipsă de progres. Românii, ca cei mai vechi stăpânitori ai Ardealului, căci urmașii lui Traian din Dacia, au fost deposedați de toate drepturile lor, de proprietățile lor — și, din stăpâni, cum erau, ai pământului, au ramas robi, sclavi, buni numai a munci pentru Domni, căci regii, mai ales Angevini, veniți a stăpâni în Ungaria și Ardeal, au luat pământurile dela ei și le-au distribuit magnaților, grofilor, vasalilor lor medievali.

Unde s'a pomenit în vechea Ungarie și Transilvanie școli de stat cu limba de predare românească, pentru a ridica nivelul cultural al poporului? Nici una. **Românii s'au cultivat la școlile întreținute din sărăcia celor două Biserici naționale, ortodoxă și unită, cari, cu mari sacrificii, au susținut școli elementare și secundare, din care a eșit bruma de intelectualitate romăna.**

De ce a emigrat o bună parte a Românilor transilvaneni în America? Pentrucă stăpânii de atunci ai Transilvaniei i-au ținut în cea mai neagră mizerie socială și economică. Se construia o cale ferată nouă? Stăpânii zilei mai degrabă o conduceau pe la fermele și cătunele grofilor, decât pe la satele Românilor, ca aceștia să nu poată eși din izolarea în care îi țineau, beneficiind și ei de avantajele comunicațiilor moderne. Un grof scăpătat trebuia să-și vânda moșia, în parte sau întreagă? **Românii nu puteau cumpăra pământ, căci stăpânirea, adică guvernul, își asigura prin lege drept de preemțiune, cumpărând el pământurile scăpătaților și colonizând pe ele Unguri dela Seghedin sau din Dunantul.**

Poate numai puțini dintre Dumneavoastră veți fi știind că furcile sau spânzurătorile, până în 1948, în Ardeal erau o instituție de stat, precum podurile comunale, fântânele publice unde își adăpau locuitorii vitele, tot astfel spânzurătorile trebuiau să fie întreținute din bugetele comunale. **La fiecare margine de hotar era câte o spânzurătoare stabilă, publică. Județele și plășile sau districtele aveau înscris în buget un călău sau hoher, sum se zicea atunci, oficial.**

Acestea erau binefacerile stăpânirii ungurești. Noi Românii suntem sătui de ele și nu mai vrem sa beneficiem de ele una cu capul. Noi vrem să fim împreună cu frații noștri de un sânge; noi vrem să ne cultivăm în limba noastră, să trăim din hărnicia noastră. **România de după 1918 a arătat că poporul român, unit în aceeași patrie, este capabil de progres cultural, social și economic, căci în abia douăzeci de ani de existență a făcut progrese uimitoare, la cari Românii din Transilvania nu ar fi ajuns nici după o sută de ani de stăpânire străină.** Cum zicea marele nostru Bălcescu: „Un popor nu poate da întreg randamentul puterilor sale spirituale și culturale, decât dacă este unit într'o singură națiune, într'o singură patrie". **De aceea Ardealul vrea să rămâna în veci unit cu țara mamă, în cadrele României libere și independente.**

Precum s'a spus în rezoluția de unire din unu Decembrie 1918, Românii, din asupriți, ce erau sub stăpânire străină, n'au voit să devină asupritori ai altor popoare conlocuitoare în România Mare. Și nici nu au devenit. Căci ei au dat deplină libertate culturală, socială și economică tuturor minorităților conlocuitoare. Toate acestea au avut școlile lor elementare și secundare. Insuși Statul a susținut zeci de școli, plătite din bugetul său, cu limba de predare a popoarelor conlocuitoare. Toate au avut instituțiile lor culturale, sociale, economice și financiare, cum nu le-au avut nici în Ungaria dinainte de 1918. Un exemplu să fie de ajuns: In 1937, 1.425.000 Unguri din România au avut 317 publicații periodice, din cari 39 cotidiane, restul săptămânale sau lunare, pe când sub stăpânirea dinante de 1918 au avut numai 87; iar pe vremea ungurească, în 1914, peste 4 milione de Români din Transilvania și părțile ungurene n'au avut decât 49 de publicații periodice, dintre cari numai două cotidiane. In ce privește libertatea presei este de notat că, dela 1887 la 1908, în Ungaria au avut loc 353 procese de presă intentate ziariștilor români, cu condamnări complexive de 131 de ani, 10 luni si 26 zile de închisoare și la o sută de mii de coroane (aur) amendă; iar în România între 1926 și 1936 au fost intentate ziariștilor maghiari 323 de procese pentru delicte de presă și justiția română a pronunțat sentințe complexive de **patru luni și 23 zile, cu diferite amenzi fără importanță. Așa au înțeles asupriții de eri să aplice libertățile cetățenești asupritorilor lor.**

Cu durere trebue să constatăm un fapt îngrijorător. Stăpâni de eri ai Transilvaniei nu vor să se resemneze în fața datelor Istoriei și ale statisticelor. **Ei uneltesc și astăzi, în străinătate, contra Transilvaniei românești. Prelați ai Bisericii, profesori universitari, ziariști, politicieni de tot felul, răspândesc date false despre Ardeal ș emit fel de fel de teorii pentru rezolvirea problemei Transilvaniei. Noi, Românii din străinătate, trebue să fim treji, trebue să punem în cumpănă tot patriotismul nostru, toată dragostea noastra de neam și patrie și să risipim astfel de falsuri și insinuări.** Trebue sa fim, mai preus de toate, uniți și solidari în această chestiune, arătând lumii civilizate, cu date și fapte reale că Ardealul este nu numai leagănul Neamului românesc, **dar pentru România un factor esențial căci printr'ânsul, cum spunea amintitul Nicolae Bălcescu, soarta noastră se leagă de soarta Europei.** Sa arătăm că nostalgia trecutului a stăpânitorilor noștri de eri este o boală cauzată de orgoliul și trufia trecutului, cu care erau obișnuiți a stăpâni alte popoare; că este un spirit de neadaptibilitate la condițiunile de viață modernă a statelor, când, conform celui mai autentic principiu democratic, majoritatea hotărăște soarta țărilor și a popoarelor. **Ori, în Transilvania, Românii au fost și sunt poporul majoritar.** Să arătăm democrațiilor occidentale că România liberă și unită în hotarele ei firești, va ști să fie un membru util și real al unei uniuni sau confederații europene, idee pe care cele mai luminate minți ale bătrânei Europe, în frunte cu nobila și generoasa noastră soră mai mare, Italia, se străduiesc să o realizeze.

In fața unor ambiții și nostalgii insanabile, noi Românii n'avem decât să răspundem cuvintele bardului nostru ardelean Andrei Mureșeanu: **„Murim mai bine'n luptă cu glorie deplină, decât să fim sclavi iarăși în vechiul nost' pământ".**

CERNĂUȚI: NOEMVRIE 1918

In frunte cu drapelul dela Grivița desfășurat, Regimentul VII „Rahova" Nr. 25 Vaslui își face intrarea în Cernăuți. (Fotografie inedită)

Prezența Transilvaniei

Sub acest titlu, revista **„România Muncitoare"** (Nr. 23) amintește temeiurile de unire, hotărîte în Adunarea Națională dela Alba Iulia, la 1 Decemvrie 1918:

„Deplină libertate națională pentru toate popoarele conlocuitoare. Fiecare popor se va instrui, administra în limba sa proprie, prin reprezentanți aleși din sânul său, și fiecare popor va primi drept de reprezentare în Corpurile Legiuitoare.

— Egală îndreptățire și deplină libertate pentru toate confesiunile în Stat.

— Infăptuirea desăvârșită a unui regim adevărat democratic pe toate terenurile vieții publice.

— Desăvârșită libertate de presă, asociere și întrunire, libera propagandă a tuturor gândurilor omenești.

— Reformă agrară radicală.

— Muncitorimii i se asigură aceleași drepturi și avanatagii care sunt legiferate în cele mai avansate state industriale din Apus."

Comentând aceste hotărîri, **„România Muncitoare"** spune:

„Faptul că hotărîrile luate la Alba Iulia sunt însuflețite nu numai de un avânt național, ci și de un puternic spirit de dreptate socială, se datorește de sigur unui fapt pe care adeseori unii istorici de ieri și istoricii comuniști de azi îl negljează sau îl trec sub tăcere: faptul că la temelia Unirii Transilvaniei cu patria mumă stă însăși un spirit real de unire între înfăptuitorii luminați ai acestui măreț țel istoric — faptul că lângă Vasile Goldiș, Stefan Cicio Pop, Alexandru Vaida-Voevod și Iuliu Maniu, se aflau — mereu prezenți și pe acelaș plan de acțiune — socialiștii Ion Flueraș, Ion Mihuț, Iosif Jumanca, pentruca să pomenim numai de cei mai de vază.

Intocmai cum ûnirea Bucovinei nu poate fi înțeleasă fără aportul vajnicului luptător socialist Gheorghe Grigorovici, tot astfel nici Unirea Ardealului și Banatului nu poate trece peste contribuția efectivă, reală, a unor Ion Flueraș sau Jumanca.

Acum un an am arătat în paginele „României Muncitoare" istoricul amănunțit al acestei înfrățiri reale între socialiști și celelalte grupări politice, pentru lupta cea mare a unirii. Nu mai reluăm deci acest istoric pe care l-am vroi cunoscut de toți cei ce monopolizează, interesat și festiv, istoria națională. Ceeace vroim să arătăm acum și aici este că în țară, acolo unde ocupantul și slugile lui desființează însăși ființa neamului, nu e o întâmplare că în închisoare — acolo unde s'a refugiat demnitatea și omenia românească se află înfrățiți pentru a doua oară și Iuliu Maniu și Ion Flueraș și Iosif Jumanca. Un destin comun îi unește, în suferință, în năzuințe și martiriu. Din bătrâna cetate de Alba-Iulia de eri, și până în închisorile de azi și unii și alții luptă și mor pentru acelaș ideal: libertatea românească.

Astăzi când întreg poporul românesc îndură urgia celei mai tiranice ocupații din istoria nefericilor lui, astăzi când amintirea Unirii Transilvaniei e stearsă din sovrom-calendarul rușinii reperiste, cuvintele profetului de dreptate transilvană Simion Bărnuțiu să ne fie îndreptar de nădejde și aducere aminte:

„Insă când vi se va părea lupta cu neputință, când se vor ridica greutățile asupra voastră ca valurile mării turbate asupra unei corăbii, când principele întunerecului va deslega pe toți necurații și-i va trimite ca să rupă legăturile frăției voastre și să vă abată dela cauza și iubirea gintei noastre spre idolii străini, aduceți-vă aminte atunci cu câtă însuflețire și bărbăție s'au luptat străbunii noștrii din Dacia pentru existența și onoarea națiunei noastre".

Năzbâtiile unui creion albastru

Episodul conferinței dela Moscova, publicat în cadrul „Memoriilor de Războiu" ale premierului britanic, a provocat legitima revoltă a celor ce reprezintă sud-estul european. „LA NATION ROUMAINE" (Nr 125, anul V, din 1.XII.a.c), publică din pana dlui D.N. CIOTORI un just răspuns la tema menționată, sub titlul: **„Les fourberies d'un crayon bleu et la tragédie de l'imprévoyance".** Plecând dela tema că anumite acțiuni ale „marilor oameni pe care nici Carlyle n'ar fi pregetat a-i clasa între **eroi** —" nu pot fi explicate cu ajutorul „antropologiei, psihatriei nici a logicii umane...", autorul atribue aceste acțiuni unor forțe oculte, asemenea celor ce l'au îndemnat pe Papa Inocentiu al VIII-lea să ordone publicarea vestitei **„Maleus Maleficarum".**

„Constatăm deci", scrie autorul „că într'o sinistră noapte de toamnă, între zidurile mohorâte ale Kremlinului, într'o atmosferă saturată de crime și de sacrilegii, un stilou a intrat în acțiune, împins și dirijat, fără îndoială, de către un **Poltergeist.**" „Iar pe „mica foaie de hârtie — document de neînlăturat a violării tuturor legilor umane și divine"... scrisă deci sub influența acestui spiriduș, o linie groasă de creion albastru a adăugat, ceeace constitue „fără îndoială un **ne varietur** al Părintelui Popoarelor".

„Cum vor putea fi vreodată" se întreabă autorul „identificate forțele istorice care au deslănțuit tragedia neprevederii și inconștienței oamenilor aleși de către destin pentru a decide soarta muritorilor ce actualmente cunosc sclavia?"

Dealtfel dl. D.N. Ciotori vede în concepția acestor oameni aleși, aceea a campanilor de pedespsire, menite să **„elimine anumite popoare sau să reducă rolul pe care acestea le joacă în Istorie"** și justifică această concluzie prin „tragicul bilanț al dictaturii mondiale", pe care îl vede astfel: „Impărțirea Coreei, cu urmările cele mai dezastroase și umilitoare pentru lumea civilizată. Impărțirea criminală a Europei și înscăunarea lui Stalin ca arbitru mondial... Impărțirea Berlinului, împărțirea Vienei, împărțirea Triestului și în plus — sinistră aberație — împărțirea Ierusalimului. Fără îndoială că au regretat amarnic a nu fi putut împărți deasemenea și Roma și Atena.."

Și după citatul: „...și mai ales, fiule, **nu uita că lumea este guvernată de nebuni",** articolul închee cu speranța unei deșteptări a Occidentului, a evitării „sinuciderii acestuia, văitându-se, ca Neron, de imbecilitatea lumii care nu obsearvă pierderea unuia dintre cei mai mari artiști".

„STINDARDUL" nu apără interesele niciunui grup politic. El voiește să contribue la integrarea diferitelor grupe din exil într'un singur front de luptă anticomunistă, combătând concepțiile exclusive și monopolul ideei naționale.

Exilul românesc

ANIVERSAREA UNIRII ARDEALULUI

Paris. — Inițiativa comemorării zilei de 1 Decemvrie 1918 a fost luată, la Paris, de Fundația regală „Carol I", care a organizat o reuniune festivă în sala „Saint-Séverin". Inafară de un impunător număr de refugiați români, la festivitate au participat și foarte numeroși prieteni francezi.

Dl. M. E. **Ciurea** a rostit o cuvântare ocazională, iar Dl. Prof. M. O. **Nandriș** a evocat luptele naționale ale bucovinenilor și martiriul acestei provincii românești.

La reușita programului artistic au contribuit: Dna **C. Ghinescu,** Dra Xenia Eminovici, dela Național din București, Dnii **Dodoloi, C. Ghinescu** și **M. Dimitriu,** care au recitat versuri, precum și Dna Nani **Rașcu** care, acompaniată la pian de Dl. Rolland **Granier,** a cântat cântece populare române, obținând un desăvârșit succes.

La sfârșitul festivității Dl. Nicolaie **Dianu,** fost ministru plenipotențiar și căpitan de cavalerie în campania din Rusia (atașat pe lângă comandamentul Brigăzii 8-a Cavalerie), a dat citire lucrărilor pentru constituirea Asociației **„PRO BASARABIA".**

***

Roma. — In ziua de 1 Decemvrie, Mons. Dr. Aloisie L. **Tăutu** a celebrat un TE DEUM în Biserica română din Roma, răspunsurile fiind date de corul de domnișoare al bisericii.

Serbarea propriu zisă a avut loc însă Duminecă 6 Decemvrie, orele 16,30, în sala Institutului S. **Angele Merici** din Via Salaria 113, inițiatorii serbării fiind S. L. Monseniorii Dr. Aloisie **Tăutu** și Dr. Gheorghe **Cosma.**

Monsenorul Dr. Aloisie L. **Tăutu** a ținut un vibrant discurs comemorativ, mișcând asistența până la lacrămi. Un cor mixt, foarte bine pus la punct, a intonat „Trăiască Regele", „Deșteaptă-te Române", de Andrei Mureșanu, „Marșul lui Iancu", de T. Popovici, „Lugojana", de Vidu, „Marșul Românilor", de Gh. Muzicescu și „Imnul Patriei". Dra Fulvia **Pasini,** acompaniată la pian de Dna Nina Bondi, a cântat „Codrule, codruțule", doină din Ardeal. Dna Florentina **Pascarelli,** Părintele Dr. Traian **Crișan,** precum și Dnii Mircea **Popescu** și Adrian **Chiuzbaianu** au recitat versuri de poeții ardeleni George Coșbuc, Octavian Goga, St. O. Iosif și Aron Cotruș.

La această înălțătoare manifestație, înafară de Români veniți din toate lagărele din Italia, au participat și foarte numeroși Italieni din România, în frunte cu Dl. Antonio **Dozzi,** Președintele „Asociației Italienilor refugiați din România".

***

München. — Din inițiativa „Asociației Românilor Liberi din Germania" și a „Uniunii Germanilor din România", aniversarea Unirii Transilvaniei cu Patria-mamă a fost sărbătorită într'o atmosferă de însuflețire, cu participarea Românilor, fără deosebire de convingeri politice, și a numeroși Germani din România.

In cuvântul de deschidere, Dl. Herwart **Scheiner,** schițând istoricul celor 35 de ani, care ne despart de evenimentul sărbătorit, a spus, între altele: „... Dar nici Germanii din Transilvania nu au trăit acest timp hotăritor, de trecere dela o epocă la alta, într'o nepăsare inactivă... Bărbații sași, apți de a purta arma, s'au înrolat, la câteva săptămâni mai târziu, în Armata română, pecetluind mărturisirea conducătorilor lor politici cu sângele lor, în campania împotriva Ungariei comuniste a lui Bela Kuhn." După ce a făcut o analiză obiectivă a stărilor din Transilvania în cei 35 de ani, Dl. Scheiner a încheiat astfel:

„La începutul apartenenței noastre le România a stat amenințarea bolșevismului. Astăzi el s'a încuibărit pe plaiurile noastre, pe vremuri înfloritoare în toate privințele, străduindu-se să înăbușească viața bogată și felurită de odinioară în camașa de forță a unei ideologii străine de firea noastră. **Salutăm aceste plaiuri strămoșești, munții de care sunt înconjurate și oamenii lor, fără diferență de limbă. Ne închinăm în fața morților, care în decursul uniunii Transilvaniei cu România au căzut pentru țara lor și cu aceasta pentru Europa."** Iar ca ultim salut, oratorul a citat ultimele cuvinte ale imnului săsesc, referindu-le la întreaga Românie: **„Fii salutată în frumusețea ta, iar împrejurul tuturor fiilor tăi, fie strânsă legătura armoniei..."**

Dna Hero **Herwart** a executat, cu mult talent, Sonata la pian în Si bemol-minor, Opus 35, de Chopin.

Dl. Leontin **Constantinescu** a adus salutul „Asociației Românilor din Franța", cât și salutul Dlui Grigore **Gafencu,** exprimând satisfacția cercurilor române din capitala Franței pentru armonioasa colaborare dintre Români și Germanii din România.

Dl. Inginer Gheorghe **Popescu-Botoșani** a salutat adunarea în numele „Asociației Românilor Liberi" din Statele-Unite și din Canada.

A urmat apoi la cuvânt Dl. Dr. **Stadtmüller,** Professor la Universitatea din München, care a desvoltat o interesantă și documentată conferință, purtând titlul **„Transilvania în decursul istoriei".**

După aceasta, Dl. Dr. Vasile **Stănculescu,** talentat bariton, a executat un program de cântece românești și germane, fiind acompaniat la pian de Dna Hero **Herwart.**

Ultimul a luat cuvântul Dl. General Ion **Gheorghe,** arătând importanța istorică a actului săvârșit acum 35 de ani și ajungând la următoarea concluzie:

„In ciuda tuturor celor întâmplate de atunci încoace și a celor ce se vor mai întâmpla în viitor, în ceeace ne privește pe noi Românii, indiferent de naționalitate sau credința, **problema Transilvaniei a fost definitiv soluționată în ziua de 1 Decembrie 1918.** După ce a amintit de așazisul Arbitraj, de tristă memorie, dela Viena, oratorul a spus: „Ce să mai zicem, apoi, de tendințele tot atât de absurde, născute din megalomania național-socialistă, ajunsă ea însăși la completa ei denaturare... Acea nouă soluție... a autonomiei Ardealului, ar fi însemnat, dacă ar fi reușit să ne fie impusă cu forța, ca și celelalte dinaintea ei, perpetuarea discordiei în această parte a Europei.

Anumite elemente de agitație, care se erijaseră în protagoniștii acestei idei, atunci cand național-socialismul se găsea deja în procesul propriu de deformare, mai continuă, din nefericire, să turbure și astăzi, exact în aceleaș scopuri ca și atunci, însă îngrijit camufiate de data aceasta sub diferite parole privitoare la o viitoare organizare politică a spațiului sud-est-european, conviețuirea pașnică de viitor, nu numai a naționalităților din cuprinsul Ardealului, dar și celor din întreg acest spațiu sud-est-european.

„O soluție împăciuitoare trebue găsită odată, în această controversă privitoare le dreptul nostru de stăpânire a Transilvaniei... Altă soluție împăciuitoare nu poate fi, decât aceea de a face din acest ținut românesc o patrie cumună, liberă, dreaptă și cu sinceră și egală îndreptățire pentru toți fiii ei... Paralizării sentimentului național firesc al tuturor cetățenilor Transilvaniei, prin contopirea lor în massa supra-națională și ultra-naționalistă a bolșevismului sovietic, trebue să-i opunem soluția naționalistă a deslegării definitive și ideale a problemei, **prin consimțirea liberă și sinceră a dreptului firesc de cultivare a sentimentului national al fiecărei naționalități, în cadrul de libertate, de egală îndreptățire și de sinceră înfrățire a întregii comunitați europene...**"

După ce Dl. Georg **Mergl** a tradus în 1. germană cuvântarea Dlui General Ion **Gheorghe,** în încheerea programului a fost prezentat filmul „Lupii în sat", evocator al Patriei film, pus la dispoziție de Studioul cinematografic **W. Leckebusch.**

***

Salzburg. — Odată cu aniversarea Unirii Transilvaniei, **„Asociația Românilor din Austria",** sărbătorind evenimentul în ziua de 28 Noemvrie, în localul **„Sternbräu",** a închinat un gând și lui Nicolaie Bălcescu dela a cărui moarte se împlineau 101 ani, cât și martiriului Bisericii Unite, dela a cărei sugrumare s'au împlinit 5 ani.

Dând citire celor 9 puncte ale Declarației de Unire dela Alba Iulia, Dl. Walter **Popan,** Vicepresedintele asociației, a încheiat astfel cuvântarea sa:

„Ca la o comandă din piepturile a 150.000 de Români a răsunat Marșul lui Andrei Murășanu, cântecul redeșteptării noastre naționale.

La 18 Oct. 1918, deputatul Alexandru **Vaida Voivod,** afirma în parlamentul din Budapesta, dreptul poporului românesc din Transilvania de a-și hotărî singur soarta.

Intr'o cazarmă din Viena, locotenentul de rezervă de artilerie, Iuliu **Maniu,** alesul cercului Vintul de Jos, punea pe ostașii români din unitățile Austro-Ungare să jure pe drapelul tricolor, constituind astfel primele gărzi naționale Ardelene.

La 16 Noembrie 1918, Iuliu Maniu ia parte la Congresul dela Arad unde se decidea desfacerea de Ungaria.

La 1 Decembrie 1918, adunarea națională decretează unirea Românilor și a teritoriilor locuite de ei la România, **unire care a fost recunoscută prin tratatul de pace din 1919.**

Noi cei de dincoare de Cortina de Fier putem să ne adunăm, să comemoram actele de mare demnitate națională. Cei ce au rămas acasă, sub dictatura comunismului distrugător a tot ce a existat românesc, stau întemnițați pentru faptele lor de afirmare națională.

Iuliu Maniu și Episcopul de Cluj-Gherla **Iuliu Hossu,** fost membru al delegației care a prezentat regelui Ferdinand, la București, Moțiunea unirei dela 1 Dec. 1918 zac în temnițele comuniste.

Dar nu va trece mult si o sfântă zi va veni, când, ca un uragan, neamul românesc, astăzi umilit, va porni dela Nistru, de la Tisa din văgăunile Carpaților și din exilul îndepărtat, pe drumul neamului, pe drumul pe care a mai fost. (

CENTENARUL BISERCII ORTODOXE ROMANE DIN PARIS

In Prezența unui mare număr de Români și de Francezi, prieteni fideli ai României, Biserica Ortodoxă Română din Paris „Sfinții Arhangheli' a sărbătorit în ziua de 6 Decemvrie o sută de ani de existență.

Serviciul religios a fost celebrat de S. L. Preoții Vasile **Pârvănescu** și Dr. Florian **Gâldău,** acesta din urmă paroh al Bisericii Ortodoxe Române din Londra, răspunsurile fiind date de Ansamblul coral „Traian Popescu".

După liturghie, acelaș ansamblu coral a dat un concert religios cu concursul artiștilor: Francine **Chaveau,** soprano, Fred **Benusiglio,** tenor și Bernard **Démigny,** bariton.

Făcând istoricul acestei biserici românești, Dl. Profesor Basil **Munteanu** a evocat figura Arhimandritului Iosafat **Snagoveanul** Ion **Vărbileanu,** înainte de a intra în monahism, mare patriot, prieten cu toți capii revoluției dela 184888, el însuși revoluționar, ctitor al acestui locaș de închinăciune și oază de românism în capitala Franței.

CENTENARUL MITROPOLIEI DIN BLAJ

Implinindu-se 100 de ani dela înființarea Mitropoliei Române Unite de Alba Iulia și Făgăraș, cu reședința în Blaj un serviciu religios comemorativ a fost celebrat, în ziua de 26 Noevrie 1953, în Biserica națională română din Roma.

Au participat numeroși membrii ai clerului catolic, de ambele rituri, cât și un mare număr de Români și de Italieni din România.

Au oficiat S. L. Monseniorii Dr. Aloisie **Tăutu,** Dr. Octavian **Bârlea** și Dr. Gheorghe **Cosma,** răspunsurile fiind date de corul condus de d.inginer **Giotto.**

Arătând împrejurile care au dus la scoaterea Bisericii Române Unite de sub dependența Arhiepiscopului-primat de rit latin din Esztergom, Monseniorul **Tăutu** a ținut, cu această ocazie, o cuvântare plină de românism.

Socotind că cea mai mare parte a compatrioților noștri din exil nu cunosc o serie de date istorice în legătură cu aceasta Mitropolie, amănunte care se împletesc cu acțiunea dusă de frații noștri din Transilvania pentru recunoașterea drepturilor românești, vom publica cele spuse de S. S. Mons. Dr. Aloisie **Tăutu** într'unul din numerele noastre viitoare.

ALTE ȘTIRI

„Asociația Românilor din Austria", care a împlinit la 6 Decemvrie un an de activitate, organizează un Pom de Grăciun pentru copii compatrioților noștri, fără deosebire de origine etnică sau confesiune religioasă. Serbarea Pomului de Grăciun are loc în ziua de 20 Decemvrie 19553, orele 16.00, în Sudioul Sankt-Peter, Hofstallgasse 5, SALZBURG.

Celor care nu pot lua parte la această serbare, A. R. Austria le dorește **Sărbătorile Nașterii Domnului** cu bine și ziua **Anului** Nou întru mulți ani.

***

Ziarul italian **„Corriere della Sera"** din 12 Noemvrie face o critică foarte elogioasă compatriotului nostru, tenorul Petre **Munteanu,** care a dat un concert la **„Teatro Nuovo"** din Milano în seara zilei de 11 Noemvrie 1953, cântând arii de Haendel, Pizzeti, Schumann și Berg.

***

Prietenii nostri din Austria pot trimite costul abonamentului pentru **„Stindardul",** cât și sumele rezultate din vânzarea ziarului, la următoarea adresa:

Nicolae **Z. LEONTE, Salzburg,** Schwimmschulstrasse 4.

SEMNALĂRI

◆ **Victor BUESCU:** „Survivances latines en roumain", editat de **Fundația Regală Universitara Carol I,** Paris 1953.

◇ **Leontin CONSTANTINESCU:** „Les chemins de la Paix", extras din **„La Revue de Culture Européene",** nr. 6—7, 1953.

◆ **Arhimandrit mitrofor Dr. Teofil IONESCU:** „Biserica ortodoxă română din Paris", din colecția Bibliotecii **„Pe urmele strămoșilor",** tipogrfia GASPAR, 5320 Russell, Detroit, Mich., USA.

Ne scriu grănicierii

Pe zi ce trece, curierul nostru este mai bogat. Ne scriu cititorii, frați de pribegie, risipiți în toate colțurile lumii. Scrisorile acestea sunt pentru noi un îndemn și singura răsplată.

Publicăm astăzi fragmente din câteva scrisori primite dela cei mai proaspăt sosiți printre noi, dela grănicieri.

Odinioară corp de elită al Armatei noastre, a cărui valoare a fost strălucit dovedită la Coți, la Oituz, la Spătărești-Fălticeni și la Dalnic, grănicierii sunt astăzi înglobați în Trupele M.S.S., constituind 15 regimente de nădejde ale regimului.

Aleși pe sprânceană, supuși unui regim special de îndoctrinare politică, grănicierii sunt trimiși pe frontieră, la unități de pază și de intervenție, în care proporția membrilor de partid este de 50%... Ei au rămas totuși Români. La cea dintâi ocazie, grănicieri străbat câmpurile de mine sau trec Dunărea înnot, venind spre noi... Cu ce gând? Mărturisesc ei singuri în rândurile de mai jos, în cuvinte care exprimă dragostea lor de glie, dar care sună și ca o aspră mustrare pentru neputința și lipsa noastră de organizare:

„Semnez eu D. Gh., fiul lui D. C. și al Ioanei, născut în 1927, în comuna M. din județul Tecuci, soldat în Plotonul Gruia, din Batalionul 3 pază Gogoșul, Regimentul 9 Grăniceri Turnu-Severin. Vă înștiințez că am primit ziarul trimis de dumneavoastră, numai jumătate de foaie în care spunea despre eroii români căzuți pe stepele rusești și despre libertatea care ne trebue. Am citit în ziar despre Mareșalul Ion Antonescu în fața poligonului de execuție. Am citit cu mare atenție despre execuția marelui luptător român. **Să nu credeți că eu am venit aici cu alte gânduri. Tot pentru ca să lupt am venit. Am tot așteptat, dar cu inima frântă vă spun că sunt terminat cu documentele pentru a emigra în Australia, însă sunt cu o voință de nelimitat. Pentru Țară, vin de oriunde oi fi și dela capătul Pământului."**

Altă scrisoare:

„Eu, caporalul Tr. I. din Plotonul 2 Cavalerie intervenționistă de grăniceri, Regimentul 9 Grăniceri Turnu-Severin, vă spun să trăiți și să vă dea Dumnezeu sănătate că spuneți adevărul. **La educația politică, Locotenentul C. ne spunea mereu că la Belgrad sunt Americanii cu armata de eliberare. Când i-am întrebat pe sârbi de Americani, m'au luat la bătaie.** Mi-au spus că sunt spion **facist.** Pe 20 Octombre l'au arestat pe Ghinea, care era omul lor. Și tot atunci i-au arestat și pe Gheorghiu și pe Boriș, din ordinul unui general de partizani, care este mai mare peste emigranții politici. Ziarul trece din mână în mână, de s'a făcut varză, dar tot se mai poate ceti. Aici o ducem destul de bine, **dar vă rugăm să ne spuneți dacă se face armată românescă.** Mai suntem încă vreo 40 de grănicieri în Jugoslavia, dar risipiți care încotro."

Un altul, venit mai demult și lucrând acum la o mină de cărbuni din Nordul Franței, ne scrie:

„Ziarul va fi abonat de toți cei ce simt românește, căci articolele ce am citit mi-au înviat și mai mult dragostea de a-mi servi țara. Dece? Pentrucă văd că mai sunt Români în refugiu care au curajul să scrie pe față adevărul despre tragedia ce s'a abătut asupra neamului românesc, din cauza anumitor derbedei și trădători de neam și de Dumnezeu.

Articolul despre asasinarea lui Mareșal Antonescu este așa cum ați scris,căci acelaș lucru mi-a povestit un gardian din S., care făcea gardă la închisoarea Jilava în anii 1945-1946, până la alegerile din Noembrie. Se numește gardian V. P. din comuna S. M."

Iată înfine ce scrie un ostaș din județul Severin, grănicer din tată în fiu: **Domnule Căpitan, am primit cele trei ziare pe care mi le-ați trimis. Eu le-am și trimis: două la T. și unu în Italia. Vreau să vă spun părerea mea, căci ași dori să fiu și eu abonatul ziarului Stindardul. Aceste două numere pe care le-am primit și pe care le-am citit mi s'a umplut sufletul de bucurie și ochii de lacrămi.**

Sufletul de bucurie, fiindcă am văzut că se mai găsesc persoane care să se gândească și la cei rămași în țară.

Iar ochii de lacrămi, de felul cum știu să scrie în așa fel că cetitorului îi prezintă toată Țara românească cu toate valorile și cu toate frumusețile ei.

Trezind dorul de țară și cu el odată și pe cel de acasă trebuie să se umple ochii de lacrămi oricărui care își iubește patria și familia. **Cel puțin mie mi-a trecut prin fața ochilor toată Țara românească, ca un film frumos deși nu o cunosc personal toată. Dar cel puțin ea mi-a apărut în minte așa după cum am văzut-o pe harta cea mare în școala satului meu unde am făcut cele șapte clase primare.**

Așa dar vă rog să-mi răspundeți cum ași putea să trimit prețul ziarului. Este cineva care încasează banii aici sau să trimit direct la adresa ziarului.

Eu sunt sănătos, care sănăntate vă doresc și d-voastră. Să trăiți."

Rândurile acestea, din care n'am clintit nici măcar o virgulă, mai au ele oare nevoie de vreun comentar? Bravi grăniceri!

◆ **Mişcări muncitoreşti.** — In urma unei şedinţe care a avut loc în ziua de 18.11.1953, Consiliul de miniştri reperist a hotărît să îmbunătăţească **„reţeaua tarifară de salarizare a muncitorilor în raport cu condiţiile de muncă"**, luând totdeodată măsuri „pentru o mai bună aprovizionare cu combustibil a oamenilor muncii."

Măsurile acestea nu sunt, cum s'ar putea crede, manevre care prefaţează alegerile pentru diferitele soviete. Comuniştii n'au nevoie de asemenea „gesturi de bunăvoinţă" pentru a câştiga sufragii. Candidaţii lor vor fi şi aşa aleşi, obţinând tradiţionalele procente record.

Alta este cauza. In ultima vreme au avut loc violente manifestaţii de protest ale muncitorilor unor importante întreprinderi.

Astfel, la uzinele **„PROGRESUL"** din **Brăila** un meeting „organizatoric" s'a transformat într'o manifestaţie împotriva regimului, **„responsabilii sindicali"** şi **„secretarii organizaţiilor de bază"** fiind încolţiţi de muncitori. Scene asemănătoare au avut loc şi la **Fabrica de ciment**, precum şi la **Şantierul Sovrom-Naval.**

◇ **Turburări în Judeţul Botoşani.** — Din sursă demnă de toată încrederea, aflăm că în comunele **Roma** şi **Hânţeşti,** din fostul judeţ Botoşani, astăzi regiunea Suceava, au avut loc serioase încăerari între ţărani şi organele Miliţiei. Incăerarile acestea, la care au participat şi „colectiviştii" au fost provocate de colectorii prea exigenţi. La **Roma** a fost devastată o cooperativă şi au fost incendiate mari cantităţi de cereale.

◆ **Deportaţii din Braşov.** — Printre persoanele care au fost deportate din oraşul Braşov, se află şi următorii: Dr. **Garoiu,** Dr. Nicolaie **Precup,** Dr. Suciu şi Dr. Hermann **Fabricius,** toţi avocaţi; Dr. Tarviniu **Prişcu** şi Dr. **I. Gologan,** ambii foşti primari **(au murit în deportare);** Ernst **Fabricius,** Gustav **Eitel,** Otto **Schmidt,** toţi trei industriaşi; comercianţii **Orghidan** şi Gustav **Fitz;** Aurel **Precup,** Dumitru **Marcea, Glöckner** şi Nicu **Popovici,** foşti funcţionari. Dintre foştii ofiţeri din garnizoană, au fost deportaţi, printre alţii, următorii: Colonel **Dumitrescu,** Lt. Col. **Spiridon,** Maior **Russu,** Maior **Wiume,** Maior **Vălcăneanu.** Deportat de mai multă vreme este şi preotul evanghelic Roth.

◇ **Rusificarea la Medias.** — Ziarul comunist **„NEUER WEG",** care apare în limba germană la Bucureşti (5.11.1953), anunţă că în oraşul Mediaş cursurile de limba rusă sunt frecventate de 260 muncitori, intelectuali, tehnicieni şi funcţionari. In 28 comune din raionul Mediaş aceleaşi cursuri sunt frecventate de 344 ţarani colectivizaţi. Dacă aceste cifre pot fi considerate cu un succes pentru vătafii Moscovei, „Săptămâna cărţii ruse" a înregistrat în schimb un fiasco total la Mediaş. Acelaş ziar spune că „Bazarul cărţii ruse", care a fost organizat la Mediaş în săptămâna dela 21 la 28 Octomvrie, **a fost cercetat de 120 de persoane, care au cumpărat 40 de broşuri şi 15 cărţi.**

Mediaşul are astăzi o populaţie de 68.000 locuitori.

◆ **Tovarşii dela Craiova** nu prea iau în serios „alegerile" dela 20 Dec. şi nici nu se sinchisesc de hotărîrile „plenarei lărgite" a C.C. al P.M.R. din 19/20 August cu privire **la agitaţia vizuală** („Tot ce e afară pe pânză, înăuntru: viu şi natural"). Astfel un inspector, trimis de C.C. al P.M.R., a constatat că pe Strada Ştefan Gheorghiu „care este destul de apropiată de centrul orasului, nu poţi vedea pe o distanţă de aproape un kilometru nicio lozincă, fotomontaj, etc." („Scânteia" din 29.11.1953). Şi inspectorul continuă: „Pe unele străzi, ca de pildă, Strada Partizanilor, mai sunt încă lozinci din alegerile din 1948, 1950, 1952... Agitaţia vizuală este neglijată şi în unele centre aglomerate... La magazinele „Universal" de produse industriale (textile) şi la „Comaliment" de pe Strada Al. I. Cuza — magazine centrale, care sunt frecventate de un mare număr de cumpărători — nu erau până în ziua de 25 Noemvrie niciun fel de afişe, lozinci sau fotomontaje în legătură cu campania electorală." Făcând asemenea constatări, respectivul s'a dus la consiliul orăşenesc F.D.P., să-i ia pe tovarăşi din scurt. Ce-a văzut acolo? „Sute de afişe, broşuri, fotomontaje şi alte materiale electorale stau şi aşteaptă, unele împachetate, aşa cum au venit dela Bucureşti." Să-l apuce damblaua nu altceva, când a văzut aruncate sub o masă, peste o mie de exemplare din broşura „Intrebări şi răspunsuri". La observaţiile inspectorului, tovarăşul Lăzărescu, „activist al comitetului orăşenesc de partid", a răspuns filosofic: „Altădată au stat cantităţi şi mai mari de materiale fără să fie difuzate."

◇ **Agitaţia vizuală** merge prost şi'n alte părţi. Astfel, „tov." Gh. Stoica spune în „România Liberă" din 29.11.1953 că la „punctele de agitaţie" 2,3,55,12 din Bârlad, 5,8 si 10 din Focşani şi la „punctele" din Tecuci **nu se vede nimic.** In schimb, agitaţia verbală se desfăşoară mulţumitor. Cel puţin aşa constată „Scânteia" (Nr. 2824 din 20 Nov.), care înregistrează, la loc de onoare, această declaraţie senzaţională, făcută de SZALAI Ferenc din Salard, regiunea Oradea: „Eu voi vota cu încredere pentru candidaţii F.D.P.!" Pentru cine oare ar mai putea să voteze bietul Ferenc?

◆ **Ansamblul Teatrului „Mossoviet"** din Moscova se află în turneu în R.P.R. jucând, în ruseşte bine'nţeles, pentru oamenii muncii. La reprezentaţia piesei **„Uraganul"** de V.N. Bill-Belotercovski, care a avut loc la Bucureşti în seara zilei de 23 Nov., au asistat şi trei membri ai guvernului: Emil **Bodnăraş,** ministrul F.A., Simion **Bughici,** ministrul A.E. şi Mihai **Mujic,** vicepreşedintele „marelui prezidiu". Nu ne îndoim că toţi trei au gustat piesa. Limba rusă este doar limba lor maternă. Ne întrebăm însă ce-au putut înţelege muncitorii dela „23 August" sau cei dela „A.P.A.C.A." din piesele ruseşti **„Limba lungă, „Adevărul e bun, dar fericirea e mai bună", „Intâinire în întuneric", „A întrecut măsura"...**

◇ **Match interesant.** — Cu sau fără aprobarea C.C. al P.M.R., echipa de foot-ball a Casei Centrale a Armatei a reuşit să obţină victoria împotriva echipei sovietice „DINAMO-TIBLISI". Matchul a avut loc pe stadionul **23 August,** în prezenţa a 80.000 de spectatori care, iaraşi: cu sau fără aprobare, au manifestat îndelung pentru echipa românească. Inregistrând evenimentul, „Scânteia" din 24 Noemvrie, descrie fazele jocului, dar nevoind să ofenseze pe cei mai „înaintaţi sportivi din lume", se mărgineşte să spună că echipa C.C.A. a obţinut victoria, fără să dea rezultatul pe goaluri.

◆ **Aprovizionarea populaţiei cu lemne** este aproape inexistentă. Astfel, corespondentul ziarului „Scânteia" (21.11.1953) scrie că la Brăila „deşi frigul a început să se facă simţitor, la depozitele de lemne din oraş cetăţenii sunt amânaţi de pe o zi pe alta." Din mai toate oraşele se semnalează acelas lucru. La Bucureşti şi la Ploeşti au fost distribuiţi butuci, care nu se pot tăia. Nicăeri lemnele nu sunt livrate la domciliu, iar transportul lor costă o avere.

◇ **Plimbare prin Săcele.** — Sub titlul **„Un nou oraş apare pe hartă",** „România Liberă" (26.11.1953) publică un interesant reportaj asupra „noului" oraş Săcele (jud. Braşov), rezultat din contopirea celor 4 comune **Baciu, Turcheş, Cernatu** şi **Satulung,** precum şi a cătunului **Gârcin.**

După cum rezultă din reportaj — şi informaţiile noastre verifică acest lucru populaţia celor 4 sate nu prea se bucură de simpatia comuniştilor. In schimb, cei din cătunul **Gârcin** sunt protejaţii regimului. De ce? Românii şi Ungurii din cele 4 sate aveau o bună stare materială, regimul trecându-i aproape pe toţi, în categoria „chiaburilor". Pe cine mai putea „ferici" oare la Săcele democraţia populară? Doar pe bieţii romi din Gârcin. Reporterul mărtusiseşte: „Oamenii cu care am stat de vorba în Săcele sunt din Gârcin. Unul este candidat şi deputat al oraşului, tov. Gh. **Brumaru.** Dela acest tovarăş deputat, reporterul oficiosului comunist a aflat care era situaţia la Gârcin pe vremea regimului „burghezo-moşieresc". „Romii — spune tovăraşul deputat — trăiau în bordee, în corturi şi mulţi sub cerul liber. Ei deprindeau multe meşteşuri. Găseăi aici fierari şi lingurari, tinichigii şi împletitori de coşuri, tăetori de pădure şi cântăreţi.. Traiul era apăsător"...

Deaceea bieţii romi umblau de colo colo, mai vânzand o lingură sau un grătar, mai „ciordind" o găină şi niscaiva ouă. „Aşa era altădată. Dar acum, acum..." Acum? Partidul a făcut şcoală la Gârcin, unde a învăţat carte şi tovarăşul deputat, laolaltă cu copiii. Asta este marea realizare a regimului la Săcele: şcoala din Gârcin. Dar dece nu era înainte şcoală în acest cătun ţigănesc? Reporterul ne spune: „In fiecare clasă am găsit gazete de perete alcătuite de micutii elevi. Po o gazetă de perete am citit însirate vreo zece nume. Sus scria: **„Cinste lor!",** iar explicaţia: **„Aceşti elevi în săptămâna care a trecut nu au lipsit nici o zi dela şcoală."** Prinurmare, şi astăzi, când ţiganii numai umblă de colo, că sunt „dipotaţi", **a veni la şcoală** este un „merit", care este evidenţiat, la Gârcin. Păcat că nu se spune în reportaj **câţi** nu figurau la rubrica „Cinste lor". Vorba ceea: tiganii la scoală, ca iepurii la biserică...

Plimbându-se prin centrul oraşului — adică prin fosta comună **Cernatu** — reporterul observă „mugurii viitorului oraş." Despre ce muguri e vorba? „Din difuzoarele răsfirate pe cuprinsul uliţelor isvorăsc melodii frumoase." Cunoastem melodiile... „Moskva moia"... „Vine badea cu tractorul"... Aşa se profilează „mugurii" noului oraş.

Reporterul vorbeşte mai la vale despre „trotuarul proaspăt pietruit", făcându-ne sa credem că asta-i opera tovarăşului Bramaru. Incă din 1940, cele 4 sate aveau trotuare, iar strada principală este asfaltată tot de atunci. Aceasta este dealtfel singura minciună, neapărat necesară acestui reportaj din care se desprind atâtea adevăruri. Ascultaţi! „Cât e ziulica de mare, la cele şase magazine de stat şi la cele 16 magazine cooperatiste răsfirate pe întreg cuprinsul Săcelelor se duce o activitate spornică." Pentru cei 26.000 de locuitori ai acestui oraş sunt deci 22 de magazine, adică tocmai 1/6 din câte erau înainte la Săcele. Credem şi noi că tovarăşii dela magazine lucrează „cât e ziulica de mare". Cât priveşte „spornicia", reporterul cu pricina ne lămureşte pe deplin. „Pe uşa magazinului de textile ies, purtând pachete doldora, bărbaţi şi femei cu feţele pline de bucurie. Două gospodine care şi-au făcut cumpărăturile se opresc în faţa magazinului, acolo pe trotuar... Doi copii, un băiat de vreo 10—12 ani şi fetiţă bucălată privesc cu nerăbdare la pachete. Curiozitatea şi bucuria ce-i stăpânesc le dă ghes. Nu pot să aştepte până acasă.

— Oare o fi bune mămico?

— Să vedem, să vedem, spune mămica în vreme ce desface pachetul. Paltonaşele se potrivesc."

Aşadar dacă se potrivesc ori nu, se constată în stradă, pe trotuar. Cumpărătorii nu iau deci marfa pe încercate, ci **pe azvârlite,** vânzătorii respectivi adoptând procedeul „majurului" când sunase mobilizarea....

Infine, reporterul ne informează că în Săcele se găseşte şi **un restaurant.** Un restaurant la 26.000 de locuitori!...

◆ **Savanţi sovietici în „sectorul porcin".** — „La gospodăria de stat Jimbolia, brigdada I-a din „sectorul porcin" este renumită în ţara întreagă, toţi au auzit de ea", ne spune „România Libera" din 21.11.1953. Iată minunea: „O scroafă îngrijita de Andrei Merjan **după prescripţiile savanţilor sovietici** a fătat 16 purcei în loc de 10—12 ca mai înainte. Rând pe rând, numărul purceilor a sporit la toate scroafele. Mult s'au minunat membrii brigăzii şi de faptul că purceii fătaţi erau mai graşi..." Pentru această minunată ispravă, Andrei Merjan este **catindat.**

Şi el a fost la Alba Iulia...

O punere la punct*)

In extrasele din **Memoriile** sale de război, publicate de **„Le Figaro"** din din 3 Noemvrie 1953, Sir Winston Churchill povesteşte călătoria lui la Moscova la începutul lui Octomvrie 1944. Cu o sinceritate demnă de isprăvi mari, Dsa expune chipul în care, cu acel prilej, au fost rezolvate, de Marea Britanie şi de Uniunea Sovietică, şi în lipsa Statelor-Unite ale Americii, chestiunile cărora autorul le zice: „treburile noastre din Balcani." In cuvinte mai limpezi era vorba de împărţirea Europei Orientale.

Această împărţire, care seamănă atât de straniu cu alte împărţiri mai vechi sau mai noi, este desemnată sub numele de „predominare" şi exprimată în procente: 90 % predominare sovietică în România în schimbul a 90 % predominare britanică în Grecia; 75 % predominare sovietică în Bulgaria; predominare pe din două pentru ambii părtaşi în Ungaria şi în Jugoslavia. In momentul când se încheia târgul, aceste cifre au fost mâsgălite de Sir Winston Churchill pe un petec de hârtie. „Am împins hârtia în faţa lui Stalin", povesteşte Dsa. „A fost o scurtă clipă de nemişcare. Apoi Stalin a luat un creion albastru, a tras pe hârtie o linie groasă în semn de aprobare şi ne-a înapoiat-o. Totul a fost aranjat în mai putin timp decât trebue pentru a scrie."

Impărţirea Europei Orientale —— aşa cum a fost concepută de Sir Winston Churchill la Moscova, în ziua de 9 Octomvrie 1944 — se găseşte în contrazicere flagrantă cu toate actele, declaraţiile şi profesiunile de credinţă făcute public de statele care au purtat un război cumplit în numele libertăţii, al democraţiei, al dreptului popoarelor:

In August 1941, **Carta Atlanticului** proclama sus şi tare „drepturile fiecărui popor a-si alege forma de guvernământ sub care trebue să trăiască." Semnatarii **Cartei** afirmau dorinţa lor de a reda „drepturile suverane şi liberul exerciţiu al cârmuirii celor care au fost privaţi de ele prin forţă." (Art. 3)

In Januarie 1942, Declaraţia Naţiunilor Unite adopta principiile Cartei Atlanticului.

In Fevruarie 1945, în „Protocolul lucrărilor" Conferinţei dela Yalta, se declara că, după liberarea Europei, statele semnatare îşi luau angajamentul să „restabilească, imediat ce va fi posibil, prin alegeri libere, guverne care să fie expresia voinţei popoarelor."

Citaţiile de acest fel ar putea fi înmulţite după voe. Astăzi, când Sir Winston Churchill desvălue secretul târgului dela Moscova, popoarele interesate au dreptul să se întrebe unde se află exprimată adevărata poziţie a Marii Britanii: in declaraţiile publice cele mai solemne, ori pe petecul de hârtie aprobat cu creionul albastru? Căci între drepturile suverane ale unor guverne care să fie, prin alegeri libere, expresia voinţei popoarelor, şi între sistemul „predominărilor" deosebirea este atât de mare încât orice confuzie sau controversă este exclusă.

In momentul acela, Sir Winston Churchill a simţit desigur oarecare turburare de conştiinţă, devreme ce voia să-şi liniştească această conştiinţă prin distrugerea peticului de hârtie. Dsa adaugă cu naivitate în Memoriile sale: „A urmat o lungă tăcere. Hârtia însemnată cu albastru rămăsese în mijlocul mesei. In cele din urmă am spus: „N'o să fim oare socotiţi puţin cam cinici prin aceea că am rezolvat probleme de care depinde soarta a milioane de fiinţe în chip atât de brutal? Să ardem hârtia asta?" — „Nu păstraţi-o", a zis Stalin."

Evident, a precumpânit părerea lui Stalin. A precumpănit atât de mult chiar încât petecul de hârtie însemnat cu albastru nu numai că n'a fost distrus, dar capătă astâzi publicitatea cea mai largă prin Memoriile deţinătorului Premiului Nobel pentru literatură din 1953!

Milioanele de fiinţe a căror soartă a fost hotărîtă — cu propriile cuvinte ale lui Sir Winston Churchill — în chip atât de brutal, „în mai puţin timp decât trebuia pentru a scrie", au dreptul de a pune o a doua întrebare: ceeace era cinic în Octomvrie 1944 a încetat oare de a mai fi cinic în Octomvrie 1953?

Benjamin Constant spunea: „Când adevărul nu face decât rău, este mai degrabă un orgoliu decât o datorie să-l spui." Aruncând astăzi în obrazul popoarelor ocupate din Europa Orientală un adevăr căruia i se potriveşte mai bine taina care înconjoară faptele nelegiuite, Sir Winston Churchill nu poate să nu ştie cât rău face popoarelor martire. De vină să fie numai orgoliul său bine cunoscut? Primul-Ministru al Marii Britanii nu doreşte oare, prin această publicitate, să solidarizeze Statele-Unite şi Franţa, absente la Moscova în Octomvrie 1944, cu ideea unei împărţiri care ar face să devină caduce, pentru totdeauna, şi Carta Atlanticului şi Declaraţia Naţiunilor Unite? Iată ultima întrebare care şi-o pun milioanele de fiinţe care au aşa de puţin preţ în ochii lui Winston Churchill.

Asociaţia Românilor Refugiaţi în Franţa

*) Această punere la punct a fost publicată în ziarul **„Le Figaro"** din 13 Noemvrie 1953.

Corespondenţa destinată redacţiei ziarului

Stindardul

rugăm a se trimete la adresa:
Postfach 440, Innsbruck II, Austria.

I.P.S.S. Dr. IULIU HOSSU
Episcop de Cluj-Gherla

Născut la 30 Ianuarie 1885 în Comuna Milaşul Mare şi consacrat în scaunul episcopal în Decemvrie 1917, Iuliu Hossu a făcut parte din delegaţia care a prezentat întâiului Rege al României-Mari moţiunea dela Alba Iulia ce vestea lumii că Transilvania, Banatul, Ţara Crişurilor şi Maramureşul se alipiau, **necondiţionat** şi **pentru totdeauna** la Patria mamă. Arestat în Octomvrie 1948, crainicul unităţii noastre naţionale, singurul rămas încă în viaţă, se află într'o temniţă comunistă.

Scrisoare din Cluj

Teatrul în slujba comunismului

Este cunoscut faptul că, potrivit principiilor leniniste-staliniste-malenkoviste, în regimurile de democraţie populară teatrul nu este altceva decât un simplu instrument de propagandă, degradat la rolul de auxiliar al partidului.

La Cluj, pe lângă opera şi teatrul unguresc, de stat bine'nţeles, avem o operă şi un teatru „românesc", tot de de stat. Inainte de a vorbi despre activitatea acestor „aşezăminte culturale", este locul să spunem că regimul a transformat Clujul, odinioară cetate a culturii româneşti în Ardeal, în principală bază de propagare a comunismului.

Repertoriul Teatrului Naţional din Cluj

Astăzi, la Cluj se joacă numai piesele autorilor sovietici sau acelea ale autorilor „progresişti" români, ca dealtfel pe toate scenele teatrelor din R.P.R. Pe afişele teatrelor reperiste nu se mai vede niciun nume de autor clasic, român sau străin. Comuniştii fac paradă cu I. L. Caragiale, spunând într'una că abia sub regimul lor „masele largi" au putut cunoaşte teatrul acestui mare clasic al nostru. Dar ştiţi ce înseamnă o piesă de Caragiale, denaturată de comunişti, atât ca fond cât şi ca interpretare? Un spectacol de circ bolşevic! Intr'o discuţie avută cu un director de scenă în Primăvara anului 1952, acesta îmi spunea: **„Dacă s'ar scula Caragiale din mormânt şi ar vedea în ce hal i-am denaturat nemuritoarele lui opere, ne-ar pune ştreangul de gât!"**

Ca şi în trecut, clujenii, indiferent de pătura socială, au înţelegere deosebită pentru adevărata artă. Imi aduc aminte că în 1946/47, în ciuda lipsei de bani, Teatrul Naţional din Cluj făcea sală plină, în serie. Pe atunci însă se mai juca încă Molière, Shakespeare, Schiller etc. Astăzi, când te duci la teatru şi vezi piesa lui Davdoglu „Minierii", îţi este imposibil să rezişti până la sfârşit, părăseşti sala înainte de terminarea spectacolului, căci dialogurile sunt enervante. Afară de aceasta, tot ce citeşti în „Scânteia" în legătură cu „depăşirile de normă", şi cu „viaţa fericită a minierilor" vezi şi pe scenă. Bieţii minieri! Cu salariul lor de 350 până la 500 Lei pe lună, abia pot trăi de pe o zi pe alta... Când piesa „Minierii" era în repetiţie, un bun actor al Teatrului Naţional din Cluj a făcut această remarcă: „Dacă aş da interpretarea cuvenită rolului ce mi s'a încredinţat, sunt convins că după premieră voiu fi dat afară..."

Artiştii, clasă privilegiată

Dar tocmai pentru motivul că sunt socotiţi ca cele mai utile elemente ale maşinei de propagandă comuniste, artiştii se bucură în R.P.R. de un regim de favoare, fiind consideraţi clasa privilegiată. In timp ce salariile muncitorilor nu trec de 500 Lei pe lună, artiştii primesc lefuri dela 1.000 până la 3.000 Lei lunar. Sumele acestea considerabile ce primesc nu-i obligă să facă parte din nici o organizaţie politică de masă, afară de sindicat. Dealtfel, 90% din artişti nici nu sunt membrii de partid şi nu participă la şedinţele şi conferinţele convocate de „Directiunea teatrelor şi operelor". Pentru această indiferenţă, regimul n'a luat până acum niciun fel de măsură împotriva artiştilor vechi, ştiind probabil că şi aşa elementele „de tip nou" le vor lua în curând locul. Regimul fabrică artişti în serie... Până în 1952, la Teatrul Naţional din Cluj a fost un singur caz de licenţiere, interesant dealtfel. Actourl D. B., care era şi profesor de dramă-comedie la Facultatea de Teatru a Universităţii „V. Babeş", a fost licenţiat (fără drept de pensie) şi apoi arestat fără să i se facă totuşi proces. Motivul? A refuzat un rol în piesa „Liubov Iarovaia". Refuzul acesta a fost considerat drept act de sabotaj, actorul cu pricina dând dovadă de „tendinţe antiproletare". De-atunci niciun actor al Teatrului Naţional din Cluj n'a mai îndrăznit că refuze vreun rol, chiar dacă un asemenea rol ar fi în contradictie flagrantă cu aptitudinile artistice ale respectivului.

Opera „de stat" din Cluj

La Operă, situaţia este aproape identică. Opera se află în aceiaşi clădire cu teatrul, spectacolele având loc alternativ. Până în 1948, repertoriul Operei de stat cuprindea 27 spectacole, dintre care numai unul singur era de provenienţă rusă, şi acesta de calitate („Damă de Pică" de Ceaicovschi). De-atunci încoace, conducerea Operei, în urma dispoziţiunilor primite dela „Comitetul pentru Artă" (care aparţine direct de Preşedinţia Consiliului de Miniştri), a scos de pe repertoriu o serie de spectacole ale compozitorilor clasici, înlocuindu-le cu spectacole ale compozitorilor ruşi (vechi şi noui) sau cu opere provenind din ţările **„cu** democraţie populară". Epurarea lui Wagner a avut un caracter total şi definitiv. Ceilalţi compozitori clasici au fost epuraţi parţial. Au fost scoase definitiv din repertoriu: „Martha" de Flotow, „Madame Butterfly" şi altele. In acelaş timp au fost puse în scenă următoarele opere: „Kneazul Igor" de Borodin, „Eugen Oneghin" de Ceaicovschi, „Boris Gudunov" de Musorgschi, „Mireasa vândută" de Smetana, **„Tânăra Gardă"**, după romanul lui Fadeev, opereta **„Vânt de libertate"** de Dunaievschi şi spectacolul de balet **„Macul roşu"**.

Operele compozitorilor clasici care au rămas în repertoriu au fost... operate. Remontate, aceste opere au fost văduvite de toate tablourile care erau în contradicţie cu „teoria asupra artei realiste-socialiste" (Lenin). Astfel, din opera „Faust" de Gounaud a fost tăiat ultimul tablou, pentru motivul că ar avea un conţinut prea mistic... După „reconsiderarea" făcută de conducerea Operei, a urmat revizuirea. Această ultimă operaţie a fost efectuată de o comisie venită dela Bucuresti, care nu s'a mulţumit numai cu alte tăieri de tablouri. Au fost schimbate costumele şi machiajele, astfel că toate personajele întruchipând „duşmanul de clasă" şă provoace scârbă şi ridicol. In felul acesta, clovnii sunt sortiţi şomajului. „Corecturile" acestea impun directorului de scenă cea mai mare prudenţă. Orice scăpare din vedere, îl poate lăsa pe drumuri sau trimite în închisoare...

Cum se umple sala?

Biletele pentru spectacolele de operă se vând prin organizaţiile sindicale, care există pe lângă orice fabrică sau instituţie. Preţul unui bilet este de 1 Leu până la 6 Lei. Responsabilul sindical se prezintă la Agenţia „AGES" şi ridică un număr de bilete, fixat dinainte, proporţional cu numărul salariaţilor intreprinderii respective. Când este de vorba de un spectacol al unui compozitor clasic occidental, biletele se vând cu cea mai mare repeziciune. Când este vorba însă de o operă rusească, responsabilul are multă bătae de cap, fiind nevoit în cele din urmă „să le vâre pe gât" sindicaliştilor. Aceasta se întâmplă chiar atunci când este vorba de opera unui compozitor clasic rus de mare valoare, nu pentrucă el n'ar fi apreciat, **ci pentrucă populaţia clujană urăşte tot ce este rusesc.**

Chiar dacă responsabilul reuşeşte să vândă biletele — şi trebue să reuşească — 70% din cei care au cumpărat bilete nu se duc la spectacol, când este vorba de un compozitor rus. S'a întâmplat, în câteva rânduri, că sala operei să fie aproape goală. Pentru a preveni asemenea surprize desagreabile, conducerea a luat dispoziţia, în asemenea ocaziuni, să invite unităţile militare din garnizoană, căminurile de ucenici, internatele şcolilor etc.

Exploatarea aplauzelor

După cum am spus mai sus, la spectacolele compozitorilor occidentali biletele se vând ca pâinea caldă. Cu jumătate de oră înainte de începere, Miliţia barează intrările pentru a împiedica pătrunderea în sală a studenţilor, care folosesc metoda „Hai-rup". Sala este plină până la refuz. Aplauzele numai contenesc, populaţia având astfel ocazia să-şi manifeste adevăratele sentimente, arătând cât de mult iubeşte ea pe „marii noştri liberatori".

Securitatea a observat acest lucru de mult, de luat însă măsuri n'a putut lua. Partidul a găsit totuşi o soluţie, pentru a nu rămâne în pagubă. Măsura luată de partid nu este lipsită de originaliate.

La sfârşitul stagiunei 1950/51, cu ocazia ultimului spectacol „Carmen" de Bizet, în cea mai bună distribuţie a Operei din Cluj: Bosica **Coman**, Dinu **Bădescu** şi Gogu **Simionescu**, a sosit o echipă specială din Bucureşti. Incă de ce ziua, echipa aceasta a lucrat de zor la instalaţiile pentru imprimare pe bandă de magnetofon. Inregistrarea spectacolului? De unde!... Echipa venise să imprime numai aplauzele. Partidul are nevoe de aplauze. **Şi astfel aplauzele înregistrate la sfârşitul actului 2 din „Carmen" au fost difuzate, prin radio, după o cuvântare a lui Gheorghiu-Deşt... Ingenios...**

Ct. C. A.

(Urmare în nr. viitor)

Procesul dela Bucureşti

Numeroşi cititori, mai cu seamă din Italia, ne cer sa publicăm amănunte şi să ne spunem părerea în legătură cu ultimul proces care a avut loc la Bucureşti şi care s'a terminat cu trimiterea în faţa plotonului de execuţie a 13 Români, a căror dragoste de ţară nimeni nu poate şi nu are dreptul s'o pună în cumpănă.

Despre acest proces nu se poate spune **încă** totul. Nici comuniştii n'au spus totul, actul lor de acuzare prezentând numeroase lacune şi tot atât de numeroase nepotriviri.

Căpitanul **Mare Sabin,** care s'a apărat cu arma şi care a căzut în luptă, ca un soldat, a fost fondator al acestui ziar. Al optulea copil al unui învăţător sătmărean, **Mare** Sabin, el însuşi tatăl a 2 copii, a ales cariera armelor **şi n'a făcut parte niciodată din vreo grupare politică.** Tot astfel şi prietenii lui **Mare,** printre care se află şi un alt ofiţer, din noua armată, dar provenit din cadrele de subofiţeri ale fostei armate regale, nu au fost înregimentaţi în nici o grupare politică.

Nu vrem să împărţim pe căprării politice pe acei care se jertfesc pentru Ţară. Am fost nevoiţi însă să facem această precizare întrucât în unele publicaţii din exil, cât şi în unele ziare străine, cei 13 condamnaţi la moarte au fost prezentaţi ca aparţinând unei singure grupări politice, ajungându-se la concluzii false, atât în ce priveşte rezistenţa activă din România, cât şi elementele care luptă împotriva cotropitorului comunist.

Cât priveşte paraşutarea sau trimiterea în Ţară a unor elemente dinafară — a căror bravură este de necontestat — am avea multe de spus. Părerea noastră este că asemenea acţiuni, mai ales când ele au caracter particular şi coloratură politică, sunt premature, dăunătoare rezistenţei care există în Ţară şi deci condamnabile.

CRĂCIUNUL ÎN PRAG DE PRIBEGIE

(Continuare din pag. 2)

ţintei lor. M'am întrebat, văzându-l cum păşeşte anevoios fără a acorda nici cea mai mică atenţie celor din jurul său: ce oare mai aşteaptă acest veteran al Rusiei apuse dela viaţă? Ce l-a putut menţine în picioare, după viaţa nu prea fericită a pribeagului? M'am apropiat şi în limba sârbă, care — paradoxal — era limba quasi-oficială a **„camp"**-ului, mi-am exprimat nedumerirea, conchizând cu clasica întrebare a celor definiţi de iniţiatele DP: „Incotro intenţionaţi să plecaţi de aci?" Surpinzând probabil o nuanţă de dubiu, de compătimire poate, în glasul meu, bătrânul, cu o privire pe care numani ani şi ani o poate naşte în ochii unui om şi care mi-a redat pentru o clipă senzaţia copilului de acum două decenii, mi-a răspuns un singur cuvânt: **„Acasă..."**. Şi cu paşi înceţi, par'că temându-se să atingă pământul, bătrânul în vârstă de 80 de ani şi-a continuat drumul început într'un timp, în care nu mă născusem încă.

Tema desbinării politice a emigranţei româneşti a fost suficient discutată pentru a i nu se putea nega existenţa. Asupra proporţiilor acestei desbinări, părerile variază; s'a exagerat mult (vezi „America" din 13. I. a. c.) şi au fost luate diferite atitudini faţă de această realitate. Nu este de competenţa mea a adăuga un inel la acest lanţ. Ceeace însă este pentru mine mai de neînţeles decât multitudinea grupărilor şi subgrupărilor (multitudine a cărei mozaic nu poate fi justificat nici chiar printr'o falsă interpretare a libertăţii „democratice", atunci când Statele Unite, a căror democraţie nu poate fi discutată, s'au limitat le două partide) este faptul că platformele şi chiar existenţa unei bune părţi a acestora **nu sunt cunoscute,** sau mai bine spus ele ajung cunoscute noului venit, „outsider"ului, prin prisma deformantă a comentatorului, această cunoaştere purtând egida subiectivităţii.

Intrebând recent pe un confrate, mai obiectiv decât mulţi dintre cei intâlniţi, dar de un pesimism pe cari mulţi îl confundă cu causticitatea, cum aş putea afla care sunt grupările existente şi mai ales platformele lor, acesta mi-a răspuns: „Mie mi-au trebuit câtiva ani ca să o aflu; uită-te în stânga şi în dreapta ta, ascultă-i pe toţi, loveşte-te şi tu cu capul de obstacolele de care m'am lovit eu şi vei afla la rândul tău ceeace doreşti să ştii." Pe de o parte am apreciat această dovadă de obiectivitate, confratele neîncercând a-mi impune o părere sau orientare personală a sa. Pe de altă parte însă m'am întrebat dacă într'adevăr aceasta este singura posibilitate de a se orienta în cadrul emigranţei româneşti?

Două întrebări se nasc în mintea noului venit pe aceste meleaguri. Intâi: oare nu este posibil a ajunge la o enunţare clară, precisă şi publică a numărului grupărilor şi subgrupărilor din exilul românesc, a numărului membrilor, a programelor? O astfel de enunţare, centralizată, ar facilita fiecărui Român optarea pentru aceea dintre grupări care corespunde idealurilor sale. Al doilea: cunoscând astfel programele diferitelor grupări, oare nu este posibil să se găsească baza comună care ar putea permite conlucrarea tuturor?

Prima chestiune nu pare a fi greu de rezolvat şi mulţi se vor crede în măsură să-mi răspundă că datele menţionate „sunt cunoscute". Există oare compatrioţi care să cunoască **toate** grupările emigranţei noastre?

In privinţa celei de a doua chestiuni, sincer spus, eu personal eram convins că voiu întâlni o singură mişcare a Românilor în libertate, după cum cred că în Ţară, cei care rezistă **activ** hoardelor ocupatorului, sunt grupaţi într'o singură mişcare. Mă întreb deci care ar fi atitudinea **lor,** a celor ce nu au fericirea de a respira în libertate (fericire pe care din păcate mulţi dintre noi uită că o au, la prima ciocnire cu nimicurile obstacolelor vieţii de toate zilele), dacă ar cunoaşte cu exactitudine aspectele emigranţei româneşti?

Totuşi, realitatea fiind atare, întrebarea este: cum am putea ajunge la ceeace am fi fost obligaţi sa realizăm de mult? Necunoscând platformele şi numărul de membri ale diferitelor grupări existente, este imposibil a răspunde la această întrebare. Un lucru însă este cert: o continuare în acest fel nu poate fi decât în detrimentul emigranţei, României şi libertăţii în sine. Cred că nu mai este necesar să analizez pierderile pe care le-a suferit exilul românesc depe urma acestei dezorganizări. Aceste pierderi pot fi întrevăzute mai ales în atitudinea multora dintre Occidentali, faţă de Românii pribegi, mai mult, faţă de orice este românesc.

Comemorarea „Uniri Transilvaniei" la München mi-a deschis o speranţă, un orizont, m'a îndemnat chiar să scriu aceste rânduri. Am putu cu această ocazie constata ca există un drum pe care se pot întâlni mai toate grupările: **drumul spre Patrie.** Oricum şi oricare ar fi platforma unui grup de emigranţi români, atâta timp cât este vorba de existenţa şi dăinuirea Patriei noastre, toţi suntem una. Şi dacă există o ţintă comună, conlucrarea atât de necesară, **cel puţin** în această privinţă nu **este** oare posibilă? Dacă nu în alt fel, atunci pe baza unei participări proporţionale numărului real de membri poate fi creat un corp reprezentativ, făcându-se astfel primul pas. Numai astfel vom putea schimba părerea greşită şi regretabilă pe care Ociidentul şi-a format-o despre noi.

In ajun de Crăciun, această tradiţională sărbătoare care uneşte familiile creştineşti în jurul unui simbol, pentru menţinerea căruia omenirea a luptat timp de milenii, să rechemăm şi noi marea dar despărţita familie a emigranţei româneşti, atâta de încercată.

Şi în loc de colind, să-mi fie iertat a aminti strămoşeştile versuri:

„Hai să dăm mână cu mână
Cei cu inima română..."

Abonaţii noştri din Statele-Unite, Canada, Argentina şi din Brazilia sunt rugaţi să trimită costul abonamentului, prin cek poştal international, la următoarea adresă:

Postscheckkonto: Dr. Peter Belej-Verlag, Amt München Nr. 912 02. Rugăm a se face menţiunea: „Fuer STINDARDUL".

Costul abonamentului:

1 an (Poşta normala): 2 Dollari.
1 an (Prin avion) : 4 Dollari.

Heimatgedenken zur Weihnachtszeit

Das Ewige Licht geht da hinein

Siebenbürgische Dorfweihnacht in Botsch

Die heilge Weihnachtszeit ist die Zeit, in der die Menschen stille werden, Atem holen und zumindestens etwas zu ahnen bekommen von jener anderen Welt, aus der das ewige Licht da, in ihre dunkle Welt, hereinscheint.

Der Winter ist plötzlich da. Die Dörfer liegen bei tiefverhängtem Himmel eingeschneit, während eine wohlige Heimlichkeit um die Häuser liegt. Schon längst hat einer der „Ältesten" der Gemeinde die „Kränzchen" oder „Leuchter" hergerichtet. Er hat dies „Amt" von seinem Vater ererbt und wird es einst an seinen Sohn weitergeben.

Nun ist die sternklare Weihnacht mit eisiger Luft, knirschendem Schnee da. Die dampfenden Tiere sind zur Tränke geführt wordn. Nun beginnt jenes eigenartige Hin und Her in der Gemeinde, das die Menschen miteinander verbindet und versöhnt. Die Paten, vollbepackt mit Körben voller Köstlichkeiten, besuchen ihre Patenkinder, die voller Erregung diesen Augenblick schon seit vielen Wochen erwartet haben. Tief in Pelze eingehüllt, begegnen sich die Bauern auf den schmalgekehrten Gehsteigen, sich einen halblauten Segenswunsch zurufend. Währenddessen wird die Weihnacht eine volle Stunde lang eingeläutet. Nachher lassen die Turner (Turmbläser) oder Adjuvanten vom Kirchturm Weihnachtsweisen über das ganze Dorf und seine Fluren erklingen. Den heiligen Abend feiert die Familie, feiern die Kinder zusammen mit ihren Vätern und Müttern, zu denen sich, wenigstens einmal im Jahr, diesmal auch die geistlichen Väter und Mütter, die Taufpaten zählen. Immer mehr bürgert sich das Weihnachtsbäumchen ein, in dessen hellen Lichterglanz an diesem Abend Groß und Klein staunend hineinschauen.

Am ersten Christtag in der Früh um einhalb fünf Uhr rufen die Kirchenglocken zur Christmette. Scharfe, schneidende Morgenluft empfängt die aus wohliger Wärme Kommenden, die nun zum Gotteshause eilen, wo sich an diesem Morgen alles versammelt, was nicht krank zu Hause liegen bleiben muß. Mütter, die ihre Säuglinge, in Wolltücher eingepackt, in ihren Armen tragen, Greise, die sich auf dem ihnen schon beschwerlichen Weg fragen, ob dies wohl die letzte Christmette sei, die sie besuchen, Kinder, die schon voll Verwunderung in das Strahlenmeer des Lichtes, das durch das Dunkel dringt, sehen, Männer mit harten Stirnen und schwieligen Händen, Schulkinder, die noch erregt von allem, was um sie geschieht, sich mit großer Wichtigkeit um ihre „Leuchterträger" scharen, das ein so allgemein anerkannt wichtiges Amt ist, das noch nach Jahrzehnten nachgerühmt wird: „Er war auch ein Leuchterträger", schließlich Bruder- und Schwesterschaft, die mithelfen, die vielen, vielen Kerzen anzuzünden, alles ist da versammelt zum „Lob des Höchsten"

Das Eingangslied ist vorbei, ebenso die Verlesung des Weihnachtsevangeliums. Auch der Pfarrer hat seine kurze Ansprache beendet. Die Frauen des ev. Frauenvereins haben auch schon die Waisenkinder und die „Ärmsten der Gemeinde" mit den unter dem Weihnachtsbaum liegenden Schuhen, Kleidern und warmen Wollsachen im Angesicht der Gemeinde beschenkt. Jeder hat bei der „Sammlung" mitgespendet und spürt nun: „Was Ihr getan habt einem unter diesen meinen geringsten Brüdern, das baht Ihr mir getan!"

Sächsische Tracht aus der Bistritzer Gegend

Schon drängen sich die sechs Leuchtergruppen auf ihren Platz. Wenn sie aufgestellt sind, merkt man ganz deutlich das leuchtende Kreuz. Die vier Knabenchöre geben die Umrisse des Kreuzes an. (Chororgelempore. Seitenempore links — Seitenempore rechts.) Dort, wo die Kreuzbalken sich „kreuzen", dort, wo das Herz unseres Herrn auf Golgatha verblutete, stehen die beiden Mädchenchöre. Jedem ein unvergeßliches Bild.

Schon beginnen die Knabenchöre (im Wechselgesang mit dem jeweils gegenüberliegenden Chor) zu singen:

Chor 1: Kommt zusammen Christi Glieder!
Chor 2: Engel steigen jetzt hernieder,
Chor 3: Kündigen Euch etwas an,
Chor 4: Was Euch ewig freuen kann.
Chor 1: Hört sie preisen Gottes Güte,
Chor 2: Stimmt auch Ihr an Eu'r Gemüte,
Chor 3: In den frohen Jubelton,
Chor 4: Euer ist des Höchsten Sohn.

Dieser Frohbotschaft kann die Gemeinde nicht widerstehen. Sie muß mit der ganzen Gewalt ihrer oft trotzigen und verzagten Herzen in den Lobgesang einstimmen:

Lobt Gott, Ihr Christen freuet Euch!
Von seiner Himmel Thron
Beruft Er uns zu seinem Reich
Und sendet seinen Sohn.
Der Sohn kommt nach des Vaters Rat.
Mit Heil uns zu erfreun.
Und auf des ewgen Lebenspfad
Der Welt ein Licht zu sein.

Wie ist es möglich, daß Gott in unsere Welt der Finsternis eingeht? Zwar wäre das wunderbar, unser Herz sehnt sich ja in seinem tiefsten Grunde danach, aber ist's möglich? Sollte sich das, was vor 2000 Jahren geschah, auch bei uns wiederholen können? Die Mädchen singen:

„Stindardul" wünscht allen seinen Landsleuten ein frohes Weihnachtsfest und ein glückliches neues Jahr!

Entschließe dich, Jesu, zu mir zu kommen,
Du hast ja auch Herberg im Stalle genommen,
Ich bitte mit Tränen, ich wart mit Sehnen,
Dich froh zu umschließen, mein Heil zu genießen.

Nun weiß die Gemeinde, worauf es ankommt, deshalb fällt sie ein:

Macht weiter die Pforten, ihr Bürger macht auf!

Jetzt darf die Gemeinde vernehmen, was die Knabenchöre verkündigen:

Chor 1: Euch ist er auch heut geboren,
Chor 2: Und hat, was Ihr einst verloren,
Chor 3: Jetzt bin dieser frohen Nacht,
Chor 4: Euch zum Segen gebracht.
Chor 1: Er ist wahrer Mensch geworden.
Chor 2: Hat dadurch der Menschen Orden.
Chor 3: Mit der Gottheit neu vereint,
Chor 4: O, wie gut hats er's gemeint.

Was das aber in diesem armen Leben bedeutet, daß Gott Mensch wird, die Gemeinde weiß es:

Bei seinem Eintritt in die Welt
Umgibt ihn keine Pracht,
Die glänzend in die Augen fällt,
Und groß vor Menschen macht.
Er wird dem ärmsten Knechte gleich,
Begehrt kein Erdenglück;
Verlangt allhier kein Königreich
Von einem Augenblick.

Darum dürfen aber auch die Mädchen singen von dem, der Schmerzen und Bangigkit fortnimmt:

Mein Jesu, Du bringst mir heut Licht und Leben;
Wie soll ich denn künftig in Tränen schweben,
Drum weichet ihr Schmerzen, nur fort aus dem Herzen.
Welch höllische Schlange! Mir ist nun nicht bange.

Die Gemeinde kennt auch den Grund unseres Trostes in der Bangigkeit dieser Welt:

Denn Jesus, mein Jesus erscheinet der Welt.

Die Knabenchöre verkündigen nun das Geheimnis des Christus:

(Die Knabenchöre vereint)
Chor 1: Unser Mittler und Erhalter,
Chor 2: Unsrer Seligkeit Verwalter,
Chor 3: Kam von unsres Vaters Thron;
Chor 4: Jesus Christus Gottes Sohn.
Chor 1: Er ist unsrer Seelen Wonne,
Chor 2: In der Nacht die hellste Sonne.
Chor 3: Er ist unser Fleisch und Blut,
Chor 4: Unser allerhöchstes Gut.

Aus ihrer reichen Erfahrung, die um die Not dieser Welt und ihre Versuchungen und Anfechtungen weiß, aber auch um die wahre Hilfe, bekennt die Gemeinde:

Er kommt durch Seiner Wahrheit Macht
Zu Gott uns hinzuziehen;
Vor seinem Lichte muß die Nacht
Des Aberglaubens fliehn.
Er lehret uns die Sünde scheun,
Er gibt uns Kraft dazu,
Und schafft uns, wenn wir sie bereun,
Begnadigung und Ruh.

Als ob sie stellvertretend für die Engel sängen, lobsingen die Mädchen:

Du bringst mir viel Gutes in einer Krippen;
Drum preis ich Dich billig mit meinen Lippen.
Dort find ich ein Bette, im Himmel die Städte:
Da werd ich Dich loben mit allen da droben.

Und die Gemeinde macht nochmals das Herz auf, daß der Herr einziehe:

Macht weiter die Pforten, ihr Brüder macht auf!

Damit dann die Knabenchöre in das Loblied einstimmen:

Chor 1: Er wird stets sein Amt verwalten:
Chor 2: Und wenn wir dereinst veralten:
Chor 3: Wenn die Kräfte schwach und klein,
Chor 4: Unser Gott und Bruder sein.
Chor 1: Lobet Gott für diese Güte,
Chor 2: Für sein väterlich Gemüte,
Chor 3: Alle aus der Fern und Näh,
Chor 4: Preist den Herrn in der Höh!

Ein Loblied: in das die Gemeinde beglückt mit einstimmt:

Er bringt den Trost der bessern Welt
Vom Himmel uns herab.
Nun schreckt, wenn unsre Hütte fällt
Den frommen Geist kein Grab.
Er öffnet uns dereinst die Tür
Zu seinem Himmelreich.
Ihr Christen wie beglückt sind wir:
Lobt Gott und freuet Euch!

Wie wunderbar, daß durch Christus die durch Adams Fall verwundete Welt wieder gesund geworden. Wie sinnvoll, daß dies die Mädchenchöre lobsingen, verkündigen, die es von der Stelle des leuchtenden Kreuzes aus tun, wo das Herz des Herrn auf jenem ersten, furchtbaren Kreuz auf Golgatha verblutete:

Lobsinget Ihr Christen! Mit frohen Chören,
Dem König der Welten, dem König der Ehren.
Der Mensch ist geboren: was Adam verloren,
Uns wieder zu geben, das ewige Leben!

Bevor die Gemeinde auseinandergeht, findet sich die Gemeinde nochmals in dem innigen Bekenntnis, das gleichsam den Schlußakkord bildet:

Denn Jesus, mein Jesus erscheinet der Welt!

Jetzt dürfen die Kinder wieder zu ihrem Recht kommen. Keines von ihnen verläßt das Gotteshaus ohne ein kleines Backwerk, Apfel- oder Nußgeschenk vom Weihnachtsbaum.

Um zehn Uhr vormittags wird nochmals die gesamte Gemeinde zum Haupt- und Festgottesdienst versammelt. Wenn es am Morgen jemanden gab, dem die Morgenluft zu scharf in das Angesicht blies, jetzt darf niemand fehlen. Alles an Sorge, Trotz, Verbitterung, Hoffnung, zerstörter Hoffnung, Bangigkeit und Ausblick auf eine „bessere Welt" wird mitgenommen, damit dies alles, was das zitternde Herz bewegt, durch Gottes Wort zurechtgebracht werde. Denn nun ist auch diese Gemeinde eingereiht unter die Völker, die im Finstern wandeln, über die es aber hell scheint, wenn sie singt:

Die Völker haben Dein geharrt,
Bis daß die Zeit erfüllet ward.
Da sandte Gott von seinem Thron
Das Heil der Welt. Dich, seinen Sohn!

Das ist dann der „alte Morgen" nicht mehr, der „täglich wiederkehret. Nein! „Ein Licht von dem, der ewig wacht, durchbricht die lange finstere Nacht!"

Inzwischen harren die Elenden, die Kranken, die Schwachen, die Gebrochenen und Sterbenden der Gemeinde, die den Gottesdienst nicht mehr besuchen können, auf das „Vaterunser-Läuten", um mit der Gemeinde von ihren Krankenbetten aus mit einzustimmen in das Gebet aller Gebete: „Unser Vater . . .", um sich zugleich innerlich vorzubereiten auf den Empfang von Leib und Blut des Herrn, den der Geistliche im Anschluß an den Gottesdienst, begleitet von einem Vertrauten der Kranken, den Hungrigen spendet. So gibt es niemanden in der Gemeinde, der nicht einen Strahl des Weihnachtsliedes empfinge. Jeder wird umschlossen von der Weihnachtsbotschaft.

Kaum ist der Vespergottesdienst beendet, hört man zuerst vereinzelt, dann aber in allen Gassen, die Kinder singen:

Unauflöslich ist das Band
Das die Menschen bindet.
Ist geknüpft von dessen Hand,
Der die Welt gegründet.
Einen Vater haben wir
Einen, der uns liebet,
Der uns Blumen, Kraut und Klee
Wein und Weizen gibet.

Nach einem kurzen Segensspruch, den der jeweilige Anführer der Sängergruppe spricht, erinnern die Kleinen die Großen daran, daß sich uns der Vater, der uns Weizen, Wein, Blumen, Kraut und Klee gibt, in Christus offenbart. Denn sie beschließen ihren Gesang mit dem Nikolaischen Lied:

„Wie schön strahlt uns der Morgenstern!"

Hermannstadt im Schnee: Die Harteneklürme

Es sind nicht alle in der Gemeinde, die es begriffen haben, was es bedeutet, ein Jünger zu sein. Aber jeder nimmt auf seine Weise Freude aus der heiligen Weihnachtszeit mit, denn er ahnt:

„Über die da wohnen im finstern Lande scheint es helle." (Jes. 9, 1.)

Sepp Scheerer

Die Sternsinger*)

Von Gheorge COŞBUC

**Die Flocken fallen weiß und dicht,
Das Scheit kracht in der Diele;
Wir stehn am Herd, die Mutter spricht,
Vergessen unsere Spiele.
Das breite Bett, es wartet schon,
Doch keiner mag's besteigen;
Von ferne klingt ein goldner Ton.
Wir horchen auf und schweigen.**

**Mutter erzählt vom Christuskind,
Wie es im Stall tät liegen,
Der Ochse aber blies geschwind,
Das Kindlein warm zu kriegen.
Ein Lämmlein brachten still herzu
Hirten mit Pelz und Hüten,
Engel sangen das Kind zur Ruh
Und hielten Apfelblüten.**

**Doch horch, es klingen Lieder auf
Die lieben Sternenlieder,
Die Gasse kommen sie herauf,
Im Hausflur hallt es wieder.
Wir stehn vor Glück und Freude stumm,
Lang, ohne uns zu rühren;
Himmlische Engel gehen um
Und stehen vor den Türen.**

**So wunderschön klingt ihr Gesang
Von Licht und hohen Siegen,
Dann aber tönt es schwer und bang
Von Judas List und Lügen . . .
Dornen, Soldaten, Kreuz und Tod . . .
Doch aus dem Grab erstanden
Und aufgefahren ums Morgenrot,
Herr über allen Landen . . .**

**Und als das Lied zu End gebracht,
Standen wir stumm und selig . . .
Arm war bei uns die Weihenacht
Und doch so reich und fröhlich.
Der Traum stieg auf aus Nacht und Wind
Am Herd im warmen Zimmer:
Wir sahn den Herrn als armes Kind
Im weißen Blütenschimmer.**

*) RUMÄNISCHE GEDICHTE", herausgegeben von Hermann Roth, „Wiener Verlagsgesellschaft", 1941.

Rumänische Bäuerinnen aus der Gegend von Hermannstadt

Rumänien heute

Deutsche Mittlerschaft im Südosten?

Zur Bilanz uud Aufgabenstellung des Deuschtums im Donauraum

Von Gerhardt HARDT

Der Zusammenbruch der staatlichen Ordnungen 1944/45 in Südosteuropa hat immerhin wieder einmal die Völker und Volkstümer dieses Raumes als die eigentlichen Träger des Schicksals und Überbringer zeitbedingter Nöte offenbart. Wohl haben sich seither Staatsgrenzen und Regimes tiefgreifend verändert und enteuropäisiert — volkhaftes Leben aber trotzt gegenwärtig unbezwungen gegen den sowjetischen Sichelmond, wie die Völker dieses Raumes dem türkischen Halbmond ein Vierteljahrtausend Widerpart boten. Diese Feststellung übersieht die Vivisektion der west-östlichen Scheidelinie, die mitten durch Europa verläuft, keineswegs. Berlin und Wien sind heute „russische" Städte. Das überrannte Osteuropa kann sogar mit einem eigenständigen So-Sein erst rechnen, wenn die Mitte des Erdteils sich zur Freiheit und Einheit durchgerungen hat. Dessenungeachtet sind es die Völker Südosteuropas selbst, deren Behauptungswillen, deren tägliches Opfer, deren Beharrung in dem heutigen Ringen entscheidend wird. Diplomatenkunst, internationale Verträge, ja selbst die Siege der Schlachtfelder vermögen bloß das „Milieu" für die Selbstbefreiung und Selbstgestaltung „befreiter" Völker abzugeben. —

Wenn aber die europäische Zukunft wesentlich mit der Zukunft des deutschen Volkes verknüpft ist, so empfiehlt es sich, auch Bilanz zu ziehen über die Mittlerschaft deutschsprachiger Siedlungsgruppen in Südosteuropa und zu fragen, welche Aufgaben den Deutschen dieses Raumes überhaupt noch gestellt sind. Für Rumänien selbst erhebt sich diese Frage jenseits aller Gebietsforderungen und Ressentiments. Seit 1944/45 beheimatet Rumänien auch überdies die größte Anzahl deutscher Bewohner innerhalb eines Staatsgebietes der Volksdemokratien: ca. 370 000 deutschsprachige Staatsbürger; während die Zahl der Deutschen im übrigen Osteuropa durch Vertreibung, Flucht, Genocid schlagartig zurückging: in Jugoslawien auf 60 000, in Ungarn auf 200 000, in der Tschechoslowakei auf ca. 250 000 deutschsprachige Bewohner. Trotz der vielgerühmten leninistisch-stalinistischen Nationalitätentheorie gibt es außerhalb Rumäniens im Balkan-Donauraum kaum deutschsprachige Kulturinstitute, verschwindend wenige Schulanstalten mit deutscher Unterrichtssprache. Der Tschechisierungs- und Madjarisierungsprozeß der deutschen Restbevölkerung der CSR und Ungarns ist in vollem Gang.

Die Chronik des Deutschtums in Rumänien verzeichnet seit dem Ausbruch des zweiten Weltkriegs die Umsiedlung der Beßarabien-, Buchenland-, Moldau-, Dobrudscha-Deutschen nach Deutschland. Ende Januar 1945 erfolgte die Deportierung von Banater Schwaben und Siebenbürger Sachsen zwischen dem 18. und 45. Lebensjahr in die Sowjetunion, woher sie Ende 1949 entlassen wurden. Rund 15% der deutschsprachigen Bevölkerung waren zum Waffendienst der rumänischen Armee, später der deutschen Wehrmacht, eingezogen und standen gegen Kriegsende auf den verlustreichsten Verteidigungs-„Pfeilern" des Baltikums und Kroatiens.

Im Frühjahr 1945 begann die Enteignung der Angehörigen der deutschen Siedlungsgruppe als „Musterbeispiel" der späteren, allgemeinen Verstaatlichung der Witrschaftsbetriebe und der landwirtschaftlichen Kollektivierung. Während der ersten Jahre des Nachkriegs galten die Deutschen rechtlich als Freiwild, und es ist nur der persönlichen Einstellung von Rumänen zuzuschreiben, wenn die Rumänisierung nicht im größten Maßstab durchgeführt wurde. Die Volkszählung im Frühjahr 1948 ergab z. B. im Banat das Bekenntnis zahlreicher Banater Schwaben zum Madjarentum, während die Sathmarer Schwaben nach kommunistischem Zeugnis inzwischen völlig madjarisiert wurden. Erst die Gründung des deutschen Antifa-Komitees im Jahre 1948 und die Verkündung neuer nationalitätenpolitischer Grundsätze durch das Zentralkomitee der „Rumänischen Arbeiterpartei" am 11. Dezember 1948 endete den ex-lex-Zustand und gab den deutschen Bewohnern die Möglichkeit, unter kommunistischem Vorzeichen das angestammte Volkstum zu pflegen. Der Sommer 1951 brachte jedoch mit den Deportierungen aus dem Banater Grenzgebiet in den Baragan eine neue Prüfung auch für die Schwaben, und der Sog der großen „sozialistischen" Projekte des rumänischen Fünfjahresplanes trägt seither ebenfalls zur völkischen Neutralisierung a l l e r eingesetzten Arbeitskräfte bei.

Der Begriff der „deutschen Mittlerschaft" in Südosteuropa unterliegt tatsächlich schon seit 1848 ständiger Mißdeutung und Verzerrung. Nach 1933 wurde besonders der deutsche „Drang nach Osten" die Kampfparole der späteren Alliierten; gegen Ende des zweiten Weltkriegs behauptet man gar, die „Volksdeutschen" seien erst im Zuge der Kampfhandlungen durch Hitler in diesen Raum eingeschleust worden. Zur Steuer der Wahrheit muß demgegenüber festgehalten werden, daß besonders zur Zeit der deutschen Bündnispolitik in Südosteuropa — nach 1933 — der wirtschaftliche, kulturelle und biologische Substanzverlust der deutschen Siedlungsgruppen im Südosten beträchtlicher waren als in den Epochen völliger Isolierung vom deutschen Mutterland. Tatsächlich erfolgte ja auch die Einwanderung deutscher Kolonisten zwischen dem 10. und 17. Jahrhundert nach Osteuropa nicht mit einem Fünfhundert-Jahrplan der „Germanisierung", sondern im Zeichen abendländischer Einheit. Das vielgeschmähte „kulturträgerstwo" ließ aus den Deutschen für die sich bildenden Nationalstaaten Vorkämpfer und Träger auch der staatlichen Einheit werden. Es gibt wohl keinen triftigeren Beweis ihres Bekenntnisses zur neuen Heimat im Südosten, als ihren Assimilierungsprozeß seit der Mitte des 19. Jahrhunderts.

Unleugbar jedoch war der „Minderheiten"-Status nach 1918 keine befriedigende Form des Zusammenlebens, weil die staatspolitische Benachteiligung der deutschsprachigen Staatsbürger deren Staatsbewußtsein unterhöhlen mußte und der Wettbewerb der Nationalitäten in einen unterirdischen Volkstumskampf um Geburtenzahlen und wirtschaftliche Lebensstellen ausartete. Die Umsiedlungen während des zweiten Weltkriegs waren in dieser Auseinandersetzung die Anerkennung der Staatshoheit als Staatsallmacht und die Ablehnung der Volkshoheit als ein lebendiger und überdauernder Faktor nationaler Gleichberechtigung und Zusammenarbeit. Soll die Zukunft bei normalisierten Verhältnissen dem Deutschtum im Südosten noch eine Mittlerstellung zuweisen, so müssen für diese Mitarbeit des deutschen Elementes folgende Grundstätze gelten:

1. Es muß aufgeräumt werden mit einem gewissen „Historismus", der die Deutschen Südosteuropas als „Lehrmeister" bezeichnet. Die Lehrmeister von heute sind meist der „Kulturdünger", das Assimilierungsobjekt, von morgen. Die Aufhebung jener gruppenmäßigen Sonderstellung ist dabei die Voraussetzung des unumschränkten, ,individuellen Leistungsprinzips, auf Grund dessen die Militär- und Beamtenlaufbahn staats- und wirtschaftspolitisch führende Funktionen den deutschsprachigen Staatsbürgern im Sinne völliger Gleichberechtigung offenstehen.

2. Schutz und Förderung des deutschen Volkstums müssen in einem Ausmaß gesichert werden, daß jene Energien, die im 20. Jahrhundert durch den „Volkstumskampf" gebunden wurden, frei werden für einen beharrlichen, gemeinsamen Aufbau. Zugleich werden dadurch die Angehörigen der deutschen Siedlungsgruppen befähigt, ihrer Brückenstellung zwischen Muttervolk und Vaterland gerecht zu werden.

3. Deutsche Mittlerschaft im Südosten konnte und kann immer nur so verstanden werden, daß die bodenständigen Deutschen Rumäniens als Deutsche nicht von Berlin her, sondern von Bukarest her denken und handeln. In diesem Beitrag zur echten Verständigung und Zusammenarbeit zwischen zwei europäischen Völkern und Staaten liegt die einzige „Sonderstellung" dieser Siedlungsgruppen begründet.

Das gemeinsame Erlebnis der Volksdemokratie u n d der Emigration ist gegenwärtig für alle Kinder der rumänischen Muttererde eine schmerzhafte Lektion in „europäischem Denken". Aus dieser gemeinsamen Erfahrung in getrennten Sphären muß endlich die Erkenntnis reifen, daß Zwang und Vergewaltigung anderer Völker sich zuletzt am eigenen Volke rächt. Gewiß werden nach Jahr und Tag nicht alle Emigranten ihre alte Heimat wiedersehen. Wer sich in der Stunde der Rückkehr aber zu dieser Heimat bekennt, muß in den Jahren der Irrfahrten begriffen haben, daß aus der Sehnsucht nach der „einen Welt" selbst der Europagedanke zum bloßen T e i l begriff wird: Nicht von Staatsnationen und Nationalstaaten her soll in Zukunft die Lösung jeder Nationalitätenfrage geschehen, sondern erst von Europa her gewinnen unterschiedslos alle europäischen Nationen ihre Stellung und ihre Aufgabe. Europa aber blickt heute zu jenen außereuropäischen Völkern und Staaten, die dem Abendland seine Sendung wieder sichern wollen. In dieser Verbundenheit über Weltmeere hinweg liegt die Hoffnung begründet, daß die Völker Europas künftig aus dem Mutterland der Menschheitskultur — Europa — jenes gemeinsame Kon-Dominium, jenes Universal-Dominat erstehen lassen, das seine Sendung zum Besten der Menschheitsgesellschaft fortführt.

Dr. Hugo Hantsch, Prof. an der Universität Wien in „**Die Geschichte Österreichs**", Styria Steirische Verlagsanstalt Graz-Wien. 2. Band, Seite 543:

„Seit dem Jahre 1883 war Rumänien mit den Mittelmächten verbündet, aber allmählich immer mehr in das Fahrwasesr nationalstaatlicher Gedankenwelt geraten. Das Rumänentum Siebenbürgens hatte eigentlich keine irredentistischen Interessen, aber die Nationalitätenpolitik der Magyaren war dazu angetan, es dem Staatsgedanken zu entfremden. **Vergebens hatte die Monarchie versucht, die Neutralität Rumäniens durch territoriale Konzessionen in der Bukowina und in Siebenbürgen zu retten, die Offerten der Alliierten gingen natürlich weit darüber hinaus.**"

„Was die Disziplin anbelangt, ist das rumänische Volk in Siebenbürgen wohl einzig in der Welt."

ELLENZEK

Erstes Organ der Ungarn Siebenbürgens, am 3. Dezember 1929.

Irreführer oder irre geführt?

Auf Umwegen flattert uns ein Flugblatt über Rumänien auf den Tisch, das ein „Evangelist" in Deutschland verbreitet. Er trägt den Namen des großen Schwedenkönigs Gustav A d o l f. Die Sprache des Flugblattes, die einem sowohl durch ihre Grammatik als auch durch ihren Stil die Haare zu Berge treibt soll gerne übersehen werden; sie weist ihn wohl eindeutig, und man kann sagen erfreulicherweise, als außerkirchlichen „Evangelisten" aus. Aber der Inhalt müßte mit Redeverbot (bei Unzurechnungsfähigkeit) oder Gefängnis (bei böswilliger Entstellung der Tatsachen) geahndet werden.

Nach einer ganz kurzen einleitenden Bemerkung, daß er in Rumänien „in einer großen Stadt in zwei großen evangelischen Kirchen" u. a. Vorträge gehalten habe, deren Themen „die rumänischen evangelischen deutschen Geschwister mit großer Befriedigung anhörten", beginnt er die Rumänische Volksrepublik zu preisen. „Das schwer beim Rückzug zerstörte Rumänien hat einen Aufschwung genommen, der geradezu als fanatisch bezeichnet werden muß. „Im unindustriellen Rumänien schießen Fabriken aus dem Boden, daß man sich darüber wundert. Unter anderen besichtigte ich eine neu modernst eingerichtete Kleiderfabrik, wo unzählige Arbeiter und Arbeiterinnen beschäftigt sind". „Die Bevölkerung lebt besser wie in früheren Zeiten und hebt sich der Lebensstandard von Jahr zu Jahr".

Der Verfasser scheint Rumänien von früher sehr genau zu kennen, um so sichere Vergleiche fällen zu können. Oder sollte er die Tuchfabrik Scherg oder Tellmann besucht haben, die schon als ehemals kapitalistisch-sächsischer Besitz modernst eingerichtet waren und von den Vorkriegszuständen in Siebenbürgen nun wirklich „balkanische" oder gar „asiatische" Vorstellungen gehabt haben? „Während es 1945 noch 70% Analphabeten gab, gibt es heute noch 30%", erfahren wir neben anderen Erfolgsmeldungen.

„Evangelist" Gustav Adolf durfte „über den rumänischen Rundfunk zu der deutschen Bevölkerung in ganz christlichem Sinne sprechen". Weiter schreibt er: „Eine Zunahme der Glaubensbekenntnisse ist von Jahr zu Jahr festzustellen, sowohl bei den Evangelischen als auch Katholischen und Orthodoxen." Woher Herr Gustav Adolf diese tiefschürfenden Kenntnisse bezieht? Doch offensichtlich aus den Kommentaren eines volksdemokratischen Cicerone. Und hier hat er ja — wenn auch ungewollt — recht: zu den alten Bekenntnissen ist mindestens noch das kommunistische getreten.

Zum Schluß noch eine Leseprobe: „Bei einer Pfarrkonferenz, zu der auch ich eingeladen in Rumänien war, konnte ich feststellen daß Evangelische neben Katholischen, daneben Ortodoxische, jüdische Rabiner sich verstanden, was ich nie für möglich gehalten habe und wie nötig wäre das auch in Westdeutschland, alle wollen keine Aufrüstung und nur den Frieden verwurzelt ankern."

Es ist uns bekannt, daß der Druck des Staates die Freiheit der Kirchengemeinschaften vergewaltigt und sie geschlossen vor seinen Friedenspropagandawagen spannt. Gerade weil er ihren Glauben nicht ernst nimmt und auch nicht achtet, zwingt er sie auch zu wesensfremden Einheiten. Daß dadurch auch manches Verstehen und ungewollter Segen gestiftet wird, darf man hoffen. Aber es gibt auch andere Folgen: Geistliche aller Konfessionen tagen in der größten Kirche. In Kronstadt z. B. in der evangelisch-sächsischen Schwarzen Kirche. Es besteht ernste Sorge, ob der Staat nicht eines Tages dieses „Staats-Gebäude" auch der größten Konfession zuteilen und damit neues himmelschreiendes Unrecht und konfessionellen und nationalen Haß über die durch Verschleppung, Enteignung und Zerreißung schwer heimgesuchten Sachsen bringen wird. Wird dann der Bruder Gustav Adolf den Westen, der die Volksrepublik so sehr verleugnet, zum Eingreifen aufrufen?

Nein, denn davon wird er ebensowenig erfahren wie er u n d der Westen von dem unsagbaren Leid Kenntnis genommen haben, das bisher in den Städten und Dörfern Rumäniens gewaltet hat. Er hat ja nicht einmal den blutenden Leib der Kirche seiner „rumänischen evangelischen deutschen Geschwister" gespürt, zu denen er so erbaulich gesprochen hat und von denen die meisten, ihres Besitzes beraubt, von ihren Heimstätten und Familien gerissen und so viele zu Sklavenarbeit verbannt sind. Wie soll er da das Elend des Landes begreifen? Gustav Adolf selbst ist wohl — wir wollen es ihm zugute halten — zu naiv dazu. Er sieht sein Wirken von „christlichen Verleumdern" angegriffen und tröstet sich damit, daß er auf diese Weise neben Jesus zu stehen kommt, der auch seinen Judas hatte. Vielleicht (vielleicht!) ist er ohne Falsch, wie eine Taube. Aber klug wie eine Schlange, wie er nach seines Meisters Gebot auch sein sollte, ist er gewiß nicht.

So steckt das ganze Flugblatt voll von enervierend naiv weitergegebenen kommunistischen Propagandaschlagworten. Man fragt sich, woher es den RVR-Volksdemokraten gelungen ist, diesen gutgläubigen Vogel zu erhaschen. Wir kennen leider den Typ des westlichen Reisenden, der nach zwei Wochen „Balkan"-Aufenthalt (für Gustav Adolf gehört Rumänien natürlich zum Balkan) meint, die Welt erwarte nun sein Gutachten über dieses Gebiet. Solange sie lächerlich bleiben, mag man sie gewähren lassen. Wo sie aber die schreiende Not eines getretenen Volkes verleugnen und vertuschen helfen, wird die Sache zu ernst.

Coronensis

«Liebhaber der Krim und Odessas»

Ilja Ehrenburg, Initiator der Vergewaltigung von Millionen europäischer Frauen auf dem „Befreiungszug" der Roten Armee 1944/45, heute prominentes Mitglied des „Weltfriedensrates", veröffentlichte im September 1945 in der sowjetischen Presse eine bemerkenswerte Reportage über seine Reise „In Rumänien". Skizzenhaft zeichnet sich darin die Entwicklung zur heutigen „Volksdemokratie", das Interesse der Sowjetunion an den Reichtümern Rumäniens, das „Erziehungsprogramm" der folgenden Jahre ab. Gheorghiu-Dej, Petru Groza, die in der Versenkung verschwundene Witzblatt-Figur des Leibkutschers Zarone finden ebenso Erwähnung, wie der uferlose Haß gegen Maniu. Ilja Ehrenburg beschreibt zunächst seine Ankunft auf dem Flughafen von Bukarest, wo er „Heilrufe auf Groza" hört.

. . . „Und viel, sehr viel Erdöl birgt diese Erde, Kohle und Eisen, das an Qualität dem schwedischen nicht nachsteht. Das Land war deshalb arm, weil die Leute, die es regierten, nur an eins dachten: an ihre Bereicherung.

Die Begegnungen mit den Demokraten stellten mich nicht zufrieden. . . . Heutzutage schreibt man viel über Umerziehung der Deutschen. Doch darüber will ich nicht reden, ich will nur bemerken, daß die Rumänen nicht umerzogen werden müssen, man muß sie einfach erziehen.

Nicht alle in Rumänien sind mit der Regierung Petru Groza zufrieden, den „historischen Parteien" gefällt es nicht, daß sie sich als außerhalb der Geschichte erwiesen haben. Sie gäben viel dafür, das Rad der Geschichte zurückdrehen zu könen. Für Maniu ist die Zeit mit dem Untergang des Habsburgerreiches stehengeblieben. Um dieses Gespenst haben sich nun alle Unzufriedenen geschart: Gutsbesitzer, denen man die Latifundien weggenommen hat, Spekulanten, die wegen der Preiskontrolle zittern, und gewesene Ortsvorsteher, die ihrer Futtertröge verlustig gegangen sind. Es sind ihrer wenige, aber sie lärmen. Nebenbei, die Rumänen sind an Lärm gewöhnt.

. . . Im befreiten Europa wütet eine Krankheit, „Schwarzer Markt" genannt. In einem französischen Büchlein las ich, daß die Rumänen überaus faul sind. Wahrscheinlich begegnete

(Fortsetzung Seite 10)

Herausgeber und für den Inhalt verantwortlich:
Dr. Emil Ionescu, Innsbruck (Österreich)

Rumänien wie es war

Ein völkerrechtliches Dokument

Die Beschlüsse des Mediascher Sachsentags vom 8. Januar 1919

Jedwede Emigrantenpolitik steht in der Gefahr, dem Illusionismus zu verfallen. Diese Feststellung erklärt sich erstens real aus der Tatsache, daß gegenwärtig die freien Sprecher ihrer Nationen die Last einer staatspolitischen Verantwortung tragen, ohne daß sie in der Lage wären, Vorschläge und Beschlüsse unter ständiger — auch formalrechtlicher — Zustimmung der betroffenen Völker durchzuführen. Denn Staatsgewalt und Vollmachten sind heute de facto von anderer Seite usurpiert. Psychologisch wieder erklärt sich eine Hinneigung zum Illusionismus aus dem Bestreben, diese augenblickliche Onhmacht durch weittragende Planungen, die jedes plein pouvoir überschreiten, wettzumachen. Der Streit um das Fell des Bären, den man nicht hat, wird genau so heftig geführt, als hätte man ihn schon.

In solcher Situation erscheint es angebracht, unverrückbare Daten der rumänischen Geschichte ins Gedächtnis zu rufen, die mit einer demokratischen Stellungnahme der Siebenbürger Sachsen aufs engste verknüpft sind: Am 1. Dezember 1918 erklärte der rumänische Nationalausschuß in Karlsburg den Anschluß Siebenbürgens an das Königreich Rumänien. So wenig zu diesem Zeitpunkt an der überwiegenden Kopfzahl des nationalen Rumänentums in Siebenbürgen zu zweifeln wäre, so beinhaltet doch auch die siebenbürgisch-sächsische Erklärung auf dem Mediascher „Sachsentag" vom 8. Januar 1919 ein wesentliches Faktum für die Zugehörigkeit Siebenbürgens zum rumänischen Staat. Das gewählte und bevollmächtigte Forum der Universitas Saxorum, der Gesamtheit aller Sachsen Siebenbürgens, bekundete damals seinen Willen, dem Königreich Rumänien anzugehören.

Es hat damals einzelne Bewohner Siebenbürgens — Madjaren, aber auch Deutsche und selbst Rumänen — gegeben, die mit dieser Lösung der siebenbürgischen Frage nicht einverstanden waren. Diese haben auch darauf hingewiesen, daß die Angliederung auf Grund des Trianoner Vertrags auf jeden Fall, selbst ohne Beschlüsse nationaler Vertretungen, durchgeführt worden wäre. Dem Mediascher Sachsentag käme somit mehr oder minder symbolische Bedeutung zu, weil diese Gruppe bei der Eingliederung Siebenbürgens in das rumänische Staatswesen im Ernstfall sowieso nicht um ihre Meinung gefragt worden wäre.

Nun handelt es sich weder um die historischen Begleitumstände, noch um die Frage, ob dieser Willensakt der Siebenbürger Sachsen am 8. Januar 1919 von staatspolitischer Klugheit und realem Mitbestimmungsrecht zeugt, oder nicht. Es geht lediglich darum, daß diese Gemeinschaft damals einen staats- und völkerrechtlich gültigen Beschluß für die „Nationsuniversität" faßte, der in freier Entscheidung getroffen wurde. Wenn heute außerhalb Rumäniens und außerhalb Siebenbürgens Pläne für ein „Habsburgreich" bis zu den Karpaten geschmiedet werden und an einzelne Vertreter der Siebenbürger Sachsen (oder auch Banater Schwaben) das Ansinnen gestellt wird, zu solchen Vorhaben ihre Zustimmung zu geben, dann gibt es für sie nur die Möglichkeit, auf diesen letztgültigen Akt vor nunmehr 35 Jahren zu verweisen, der ausschließlich nur durch eine freie Vertretung der Siebenbürger Sachsen in einer freien Abstimmung abgeändert oder aufgehoben werden könnte. Jede andere Stellungnahme wäre verantwortungsloser Illusionismus und eine unbefugte Vorwegnahme künftiger Meinungsäußerung durch die volkspolitischen Willensträger selbst.

Es steht heute nicht zur Diskussion, daß der „Sachsenboden" in der ungarischen Nationalitätenpolitik bis 1918 — im Gegensatz zum gesamten übrigen Deutschtum des Stephansreiches — als eine Art Naturschutzpark behandelt wurde. Man könnte sonst ebensogut darauf verweisen, daß in Rest-Ungarn nach dem ersten, aber auch nach dem zweiten Weltkrieg die Madjarisierungspolitik gegenüber dem bodenständigen Deutschtum verstärkt fortgesetzt wurde; d. h. die nationalitätenpolitische Tendenz einer Assimilerung. Hier geht es nur darum: Die Realpolitik darf die Regeln der Demokratie nicht verletzten und muß mit dem realen Tatbestand rechnen, daß ein Beschluß der rumänischen Mehrheitsbevölkerung am 1. Dezembre 1918 die Wiedervereinigung Transsylvaniens mit dem Königreich Rumänien auf siebenbürgischem Boden einhellig begrüßte; und daß bald darauf der Mediascher „Sachsentag" die Auflösung der Doppelmonarchie dadurch zur Kenntnis nahm, daß er seine Bereitwilligkeit aussprach, im rumänischen Staatsverband als gleichberechtigte, deutschsprachige Bevölkerungsgruppe zu leben.

Seit jenen geschichtlichen Entscheidungen ist mehr als ein Menschenalter vergangen. Man braucht dem rumänischen Brudervolk keine unangebrachte Verbeugung zu erweisen, wenn man behauptet, daß diese neue staatliche Gemeinschaft seither durch das Zusammenleben der rumänischen und deutschen Nationalität in Siebenbürgen gefestigt worden ist. Das kommunistische Regime von heute hat sogar auf groteske Art auch die madjarische Frage in Siebenbürgen durch die „Autonome Ungarische Verwaltungsregion" „gelöst". Die Volksdemokratie hat damit —im kommunistischen Maßstab — anerkannt, daß es um eine Autonomie der einzelnen Nationalitäten Siebenbürgens, nicht aber um eine Autonomie der gesamten Provinz Siebenbürgen geht. Die volksdemokratische Fehllösung gründet dabei wesentlich in der Tatsache, daß zwei Drittel der madjarischen Volksgruppe Rumäniens außerhalb der „Autonomen Region" lebt und die bevölkerungsmäßige Durchmischung Siebenbürgens die Anwendung des „territorialen Prinzips" von vornherein verbietet. Eine gesunde und konstruktive Nationalitätenpolitik der rumänischen Zukunft wird daher nicht innerhalb des Staates territoriale künstliche Grenzen errichten, sondern auf breiter Front echte Gleichstellung aller Nationalitäten verwirklichen. Diese Regelung entspräche auch dem Geist von Karlsburg am 1. Dezember 1918, der die friedliche Dreiheit der in Siebenbürgen lebenden Rumänen, Madjaren und Deutschen zu fördern gewillt war.

GROSSWARDEIN (ORADEA): Platz Ferdinand I

(Fortsetzung von Seite 9)

der Autor nur den Bukarester Faulenzern, die Konfitüren aus Rosen mit Champagner und das Nichtstun des Ostens mit dem Müßiggang des Westens verbinden. Ich spreche von der Arbeitsliebe der rumänischen Bauern . . .Bevor der Faschismus in Rumänien zur Macht gelangte, lebten dort 800 000 Juden. Die Faschisten ermordeten bestialisch ungefähr 500 000 davon. Die Regierung Petre Groza kämpft energisch gegen den Antisemitismus und gewährleistet den Juden volle Gleichberechtigung. (Diese Stelle dokumentiert eine jener lügnerischen Legendenbildungen, die den Sowjets Anlaß zu ihrer „Erziehung" boten. Die Red.)

Eisenbahnminister ist der Eisenbahner Gheorghiu-Dej. Er ist ein Mensch mit Willenskraft und großem persönlichen Einfluß, auch seine Gegner achten ihn. Elf Jahre saß er im Gefängnis, doch jung und lebendig kam er aus seinem steinernen Sarg. (Das dürfte den heutigen Häftlingen der Volksdemokratie kaum widerfahren. Die Red.) Er ist ein Mann des Volkes mit Optimismus und Selbstbewußtsein. Großer Volkstümlichkeit erfreut sich Petre Groza, der Sohn eines siebenbürgischen Priesters, ein gelehrter und gradsinniger Mensch; alles an ihm ist natürlich. Der Landwirtschaftsminister Zarone, der Führer des Bauernbundes, ist auch Siebenbürger und stammt aus einer Bauernfamilie. Selbst im Ministerium kommt er in der Nationaltracht, er ist organisch mit dem Leben seines Dorfes verbunden. Der Gesundheitsminister — einer der hervorragendsten Neuropathologen Europas, Professor Bagdasar, ist ein Vertreter des besten Teiles der rumänischen Inteligenz. (Seine nächste Verwandte, Frau Bagdasar, wurde im Herbst 1952 als Leiterin des Bukarester Instituts für „Psychische Hygiene" „gesäubert". Die Red.) Constantinescu-Iaşi ist Kunstwissenschafter und Autor eines Werkes über die byzantinischen Kirchen der Süd-Bukowina. (Caragiale: „Avem şi noi falițîi noştri!" (Auch wir haben unsere Fallierten. Die Red.)

Ich weiß nicht, was heute einen Menschen wie Maniu bewegt; vornehmlich wohl unbefriedigter Ehrgeiz und die Wut eines Spielers, der nicht auf die richtige Karte gesetzt hat, und nun alles verflucht, angefangen vom Kartenspiel bis zum Tageslicht. Aber hinter Maniu stehen die Feinde des rumänischen Volkes, die Feinde der Freiheit. . . . In den Straßen Bukarests sah ich Leute, denen ich lieber nicht begegnet wäre: **Es sind Liebhaber der Schönheiten der Krim und der Sommerfrischen Odessas. Doch jetzt denke ich nicht an sie. Wie viele sind ihrer schon? . . .** Und ich freue mich, daß mein Volk ein anderes zum Leben erweckte."

Unsere Freunde in Deutschland

werden gebeten, die Kosten für das Abonnement und die für den Verkauf unserer Zeitschrift eingelaufenen Summen mit dem Vermerk „für Stindardul" an nachstehende Konten zu überweisen:

1. Dr. Peter Belej-Verlag, Konto Nr. 67/40757 , Städtische Sparkasse, Zweigstelle 17, München 8, Franziskanerstr. 3, oder

2. Postscheckkonto: Dr. Peter Belej-Verlag, Amt München Nr. 916 02.

WER WIND SÄT...

Die „Asociaţia Românilor Refugiaţi în Franţa" (Flüchtlingsvereinigung der Rumänien in Frankreich) veröffentlichte im Pariser „Figaro" vom 13. 11. 53 eine „Erklärung" zu einer Erinnerung Sir Winston Churchills in dessen Memoirenwerk, für das der u. a. den literarischen Nobelpreis für das Jahr 1953 zuerkannt erhielt.

Der Tatbestand, zu dem Stellung genommen wird, ist bekannt: Am 9. Oktober 1944 trafen der britische Premier Churchill und Marschall Stalin in Moskau einen Tauschhandel. Den Sowjets wurd die 90%ige Vorherrschaft in Rumänien, die 75%ige Vorherrschaft in Bulgarien zugebilligt; dafür erklärte sich die UdSSR mit dem 90%igen Großmachteinfluß Großbritanniens in Griechenland einverstanden, während sich die beiden Imperien Ungarn und Jugoslawien 50:50 teilten. Der Premier Großbritanniens notierte auf einem Zettel die Prozente und J. W. Stalin setzte zum Zeichen seines Einverständnisses einen dicken blauen Strich auf das Stück Papier, das gleichsam verloren auf einem riesigen Konferenztisch lag. Churchills Memoiren erzählen weiter: „Ich sagte schließlich: ‚Sollte man uns nicht am Ende als zynisch bezeichnen, weil wir Probleme, von denen das Schicksal von Millionen Menschen abhängt, so brüsk gelöst haben? Verbrennen wir doch dieses Papier!' — ‚Nein, behalten Sie es', sagte Stalin."

Wie man sieht, eing anz einfacher Vorgang — und sehr offenherzig geschildert. Die Flüchtlingsvereinigung der Rumänen in Frankreich verweist demgegenüber auf die Bestimmungen der Atlantic-Charta im August 1941, auf die Deklaration der UNO im Januar 1942, auf die Protokolle des Jalta-Abkommens im Februar 1945, die sämtliche das nationale Selbstbestimmungsrecht **aller** Völker feierlich dekretieren. Der ehemalige rumänische Außenminister Grigore Gafencu ist als Verfasser dieser „Erklärung" zweifellos berechtigt, diese historische Erinerung ins Rampenlicht der Aktualität zu rücken.

Ist aber jener Moskauer Kuhandel zwischen Churchill und Stalin aus dem Jahre 1944 überhaupt noch „aktuell"? Die machtmäßige Entwicklung wies in Griechenland den USA die überwiegende Last der Hilfe und Verteidigung zu; bezüglich Tito-Jugoslawiens blieb die Sowjetunion seit 1948 mit Prozenten ohne Einfluß. Von Ungarn, Rumänien, Bulgarien mit ihrem 150%igeen Kreml-Regime zu schweigen!

Der verstorbene Generalissimus J. W. Stalin wußte wohl, warum er Sir Winston Churchill das Stück Papier als Andenken überließ. Es fragt sich nur, mit welchem Bewußtsein der britische Premier den denkwürdigen Tauschhandel seinen „Memoiren" einverleibte. In jedem Falle kommt seine „Erinnerung" ein Jahrzehnt später ebenso zurecht, wie die Stellungnahme Grigore Gofencus im Namen der Rumänen. Denn wieder stehen nach den Bermuda-Besprechungen Viererkonferenzen auf höchster Ebene in Sicht. Worum geht es denn eigentlich?

Sir Winston Churchill wurde am 9. Oktober 1944 der Geburtshelfer des sowjetischen Imperialismus, der aus den westalliierten Zugeständnissen die internationale Rechtsgrundlage für die „Einverleibung" osteuropäischer Nationen bezog. Dem Weltkommunismus heute diese „völkerrechtliche Plattform" für Eingriffe in die Menschenrechte und das nationale Selbstbestimmungsrecht zu entziehen, ist heute der Auftrag an den „Westen". Und eine kleine Erinnerung daran, wie wenig zimperlich man vorging, als die Rechte der kleinen Völker mit Füßen getreten wurden, empfiehlt sich in einem Augenblick, da weltweite Entscheidungen bevorstehen. Es empfiehlt sich sogar, daran zu erinnern, daß moderne Scharfrichter zu Hinrichtungen weiße Glacehandschuhe anziehen, während Rettung und Hilfe meist mit bloßen Händen und ohne betonte Formalitäten geschieht. In einem langen Jahrzehnt haben wir alle Geduld gelernt. Diese Geduld berechtigt jedoch zu der Erwartung, daß künftige „Memoiren" von der Verantwortung vor dem Menschheitsgedanken diktiert werden, der in der Stunde von Moskau so grausam verletzt wurde.

Johann König, Berlin-Zehlendorf

ROMANISCHE KONTINUITÄT

Prof. Ernst Gamillscheg (früher Berlin, jetzt Tübingen) zur Frage der Kontinuität:

„Die Kontinuität der Rumänen im heutigen Königreich ist also weniger eine Kontinuität der Rasse als eine solche des Geistes. Die Romanen, die in den alten Kerngebieten lebten, sind die Pfeiler eines mächtigen Baues geworden, dessen Seitenwände durch Völker anderer Herkunft ausgefüllt wurden. Die das ganze Gebäude zusammenhaltende Kraft ist die gemeinsame Verkehrssprache. Der letzte Schritt der Entwicklung war getan, als diese Verkehrssprache nun auch bei den Bevölkerungssplittern nichtromanischer Herkunft die Heimatsprache wurde. Die den Geist Roms weitertragende und weitervererbende Sprache hat so die verschiedenen Völker zu neuen Söhnen Roms gemacht."

Torenburg (Turda): An der Stelle, wo Michael der Tapfere getötet wurde, erhebt sich heute die Kirche St. Michael